

NARODNI LIST

Glasilo narodne stranke za Štajersko.

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatve (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Graška cesta št. 1.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglašati se računajo po 16 vinarjev ena petič vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglašje se plačujejo po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Vabilo na izvanredni občni zbor Narodne založbe v Celju

registrovane zadruge z omejeno zavezo,
kateri se vrši

v petek, dne 15. maja 1908, ob 6. uri
zvečer v lastni pisarni v Celju, Ro-
tovška ulica št. 12.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva o dosežanju poslovanju.
2. Naznanila glede pristopivših združnikov ter predložitev dosežanj računa.
3. Dopolnilna volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Vse p. n. združnike in prijatelje, ki bodo k zadrugi pristopili, vabi vljudno k obilni udeležbi
načelstvo.

CELJE, dne 7. maja 1908.

Kako stoji naša stvar na Spodnjem Štajerskem?

V kolikor pride dunajska vlada v poštev, moramo ponavljati, da Slovenci od nje na nobenem polju ničesar ne dosežemo, kar bi bilo vredno omeniti in da nas Slovence vsestransko prezira in zatira. Nemci dobivajo bogate darove v podporo svojega stališča, nam „srednja črta“ Beckovega vladanja ne more zagotoviti najpriprostejših pogojev napredka v ljudskem in srednjem šolstvu. Govoreči dokazi tega so celjsko ljudskošolsko in gimnazijsko vprašanje, nastavljanje nemških sodnikov za slovenske okraje, premeščenje slovenskih davčnih in poštinih uradnikov na srednje in gornje

Štajersko, celo preziranje Slovencev pri jubilejni obrtni razstavi v Gradcu itd. itd.

Gradec je naš smrtni sovražnik. Po dosedajnem deželnem volilnem redu je imelo izmed 71 poslancev pol milijona Slovencev le 10 poslancev, torej eno sedminko celega števila, eden milijon Nemcev pa vse drugo. Če je res, kar smo iz poučenih nemških krogov izvedeli, se po novem načrtu deželnega volilnega reda, kterege so nemške stranke izdelale, kričeče krivice nasproti Slovincem nočejo popraviti. Narodna stranka je na neštevilnih javnih shodih ngovarjala zoper viriliste, zoper deželno desko kot podlago volitev v veleposestvu, zoper obrtne in trgovske zbornice, zoper izključitev Slovencev v zastopstvu mest in trgov, zahtevala je pomnožitev kmečkih slovenskih mandatov in zagotovitev dveh mest v deželnem odboru za Slovence. Kako hočejo deželni volilni red in deželni red Nemci izpremeniti? Število virilistov (Nemcev!) hočejo baje celo pomnožiti, v veleposestvu naj bodo Slovenci še v naprej izključeni, obrtne in trgovske zbornice naj ostanejo posest Nemcev, število mestnih zastopnikov se naj pomnoži za več — nemških mandatov, na Slovence se ne misli. Kmečki mandati se naj pomnožijo, toda ne na spodnjem, ampak na srednjem in gornjem Štajerskem! Na spodnjem Štajerskem se slovenska posest v kmečkih skupinah hoče spraviti celo v nevarnost z industrijskimi kraji, ki se hočejo le v nemškem delu dežele iz kmečkih občin izločiti. Celó v splošnem volilnem razredu se hoče baje razmerje Nemcev nasproti Slovincem na Spodnjem Štajerskem absolutno in relativno v našo škodo izpremeniti. Slovincem se menda niti eden odbornik ne zagotovi. Zoper tako spremembo volilne postave bi bila Slovincem predpisana le bridka pot — obsrukije. Narodna stranka jo bode podpirala kot obrambo v sili.

Slovenci sami se na spodnjem Štajerskem pač gibljemo; priznati se mora, da se je splošno

politično obzorje znatno dvignilo, narod sam po litično misli, sklepa in se oborožuje v organizaciji. Dasiravno zlasti na združnem polju ne moremo odobravati strankarstva in površnosti, kakoršno je zanesla v isto klerikalna stranka, vendar je združništvo ono polje, na katerem spodnještajerski Slovenci moremo zaznamovati najživahnejši razvoj in napredek. Akoravno je to združništvo bilo doslej večidel le posojilništvo, vendar je splošno že to za naše slovensko stališče močna opora. Osrednja združna organizacija združna zveza v Celju se kljub ljutim napadom zadnjega časa iz — dveh strani, vendar ni oslabila, ampak utrdila. Tudi naše obrtništvo je sklenilo osnovati skupno organizacijo na združni podlagi. Slovensko štajersko učiteljstvo je letos tudi slavilo obnovitev stanovske združitve. V kulturnem oziru je omeniti nusproti krščanskosocijalni klerikalni organizaciji društev snujočo se zvezo nepolitičnih narodnih društev, ktera nam mnogo obeta. Važen dogodek je ustanovitev narodne založbe v Celju kot zaščitnice slovenske knjige in slovenskega naprednega časopisja. Dijaško društvo „Prosveta“ je oskrbela mnogoštevilnim narodno nevarnim krajem izvrstne ljudske knjižnice. Narodno-obrambna družba sv. Cirila in Metoda vkljub klerikalnemu nasprotju ni nazadovala, ampak napreduje. Narodni svet so klerikalci sicer samovoljno in brez vzroka zapustili, toda isti kljub temu vsaj v skromni meri deluje in ima bodočnost.

Največjega pomena je pa neumorno delo probaje naroda, ktero izvršuje naša stranka z javnimi zborovanji. Klerikalci sicer tudi zborujejo, toda njih delo velja pridobitvi ljudske naklonjenosti in gojitvi sovražnega nasprotstva nasproti pravemu gospodarstvenemu in narodnemu napredku. Tem večje važnosti je naše delo, ki edini delujemo obenem za gospodarstveno napredno organizacijo in za utrjenje narodne zavesti. V tem oziru se naši organizaciji narodne stranke zlasti

LISTEK.

Ded Aleš.

Vaška slika. Spisal Stanko Svetina.

Gospodar Rok popravlja senene vile, gospodinja Liza zbira fižol, pridno vrti dekla Meta kolovrat, a ded Aleš sedi na zapečku in pripoveduje.

Ded Aleš ima v ustih mal vivček, pridno vleče in spušča goste oblake dima v zrak; včasih malo preneha, zakašlja in pljune v kot na tla. Osemletni Damjan in petletna Francka strmita vanj in ga poslušata z napeto pozornostjo, kot v nedeljo gospoda fajmoštra pridigo.

„Ali smo jih včasih!“ pomežikne ded Aleš in se nasmehne. „Ampak dostikrat so tudi oni nas“, dostavi, pokima z glavo in popravi tobak v vivčku. „Nesla sva s Tičarjevim Lipetom — nobeden ga ni poznal, kar val je tu — osem cul tobaka. Pomislite, osem cul!“ ponosno pokima ded. „Jaz pet, Lipe tri. Velike so bile, vam pravim, in težke. Ni ga zdaj fanta, ki bi jih prenesel čez mejo; a mi smo bili korenine tačas!“

Ded Aleš pripoveduje in razlaga, kako velike so bile cule in kako močni so bili takrat fantje. Pove par vzgledov, da prepriča svoje poslušalce.

„Kje sem že ostal?“ se vpraša zopet, ko pride po dolgem ovinku zopet na prvotno povest. „A, že vem!“ dvigne prst in potegne močnejše dim iz vivčka.

„Nesla sva culi, takole v mraku je bilo; skozi gozd sva šla, ne po stezi, ampak kar počez. Sva se vseeno bala, čeprav sva imela močne drevovke. No, bala se ravno nisva, saj sva bila močna za deset drugih“, popravi ded, videč, da se je zarekel, ko je prej preveč hvalil svojo in svojega tovariša moč, „ampak človek mora imeti kako stvar, da se lahko brani, če pride nevarnost in se mu gre za kožo, ne? — V gozdu je bila že skoro tema, a midva se nisva nič zmenila, sva preveč poznala gozd, veste.“

Kolikor bolj sva se bližala meji, toliko bolj oprezna sva bila. Meni je nemirno utripalo srce — ampak ni treba misliti, da sem se bal — to je bilo samo zato, ker sva hitro hodila; še veje niso nama pokale pod nogami, tako tiho sva šla, Lipe naprej, jaz za njim.

„Še četrte ure, pa sva dobra“, mi je rekel Lipe tiho in me je dregnul s palico, znak, da je zadovoljen.

Lezeva, plaziva se... to je nekaj čudnega, že trikrat mi je ugasnil anes tobak v pipi. — Skoči, Damjan, tamle so vžigalice, pa mi jih prinesil!“

Ded se popraska za ušesom in popravlja nekaj vivček. Mali Damjan je nejevoljen, ker je dedu ugasnil tobak prav takrat, ko je najzanimiveje, in prinese brzo par vžigalic. Ded podrsne ob zid in našče znova.

„Včasih nismo imeli vžigalic, samo gobo in kresilni kamen. Sedaj je vse drugače, godruja in vrže ostanek vžigalice ježno na tla.“

„Kako pa je bilo potem, ded Aleš?“ zakliče dekla Meta in vstavi malo kolovrat.

„M-hm! Midva leževa, tiho in počasi. Stoj!“ zagrmí graničarjev glas kakih deset korakov od naju. Ampak, ljubi Bog, mi smo bili vajeni takih slučajev! Lipe skoči na levo, jaz na desno in se valjam po tleh naprej. Graničar jo vlikne za Lipetom. Vstanem in bežim, kolikor morem. Naposled se vpehan vstavim. Ampak cule s tobakom sem vseeno še imel, čeprav sem jo težko brisal.

„Na, hudič!“ zaslišim iz daljave krik. Kmalu nato prihiti Lipe ves zasopel proti meni, tudi s culami seveda. A, smo bili tiči mi!“ se nasmehne ded in pogleda okoli.

„Veste, tisti graničar je ležal potem več kot štirinajst dni. Saj je lahko! Stekel je za Lipetom, a Lipe je legel v gost brinjev grm. — Graničar gleda, gleda, stopi par korakov naprej, tedaj pa Lipe: lop! In ga je česnil s palico po glavi, da je bil oni precej na tleh. Širokopleč človek je bil tisti graničar in zelo velik.“

Ded dvigne roko kvišku in pokaže, kako velik je bil približno.

Ded Aleš je zelo star, ima redke, sive lase in gladko obrito lice. Zelo star je in daleč naokoli ni človeka, ki bi mu bilo istotoliko let. Ded je bil tudi vojak, zato rad pripoveduje vojaške prigodbe, ki pa so vse, nota bene, vse do pičice resnične.

„Radecki je bil naš vrhovni poveljnik, pod njim smo se vojskovali“, pravi ponosno. „Vi ne-

v sedajnem poletnem času ponuja bogato polje delovanja. Prosti naporov, katere povzročajo in so povzročali volilni boji preteklih mesecev, delujmo vsestranski izobraževalno, izpopolnimo organizacijo po okrajih, pojdimo med narod na javna zborovanja.

To je edina pot, kjer ne potrebujemo sodločevanja sovražnega Dunaja in Gradca. Zato pozivamo vse naše zaupnike k neumornemu delu po tukaj označeni poti!

Iz političnega sveta.

Zadnji dve vojaški vaji in povišanje rekrutnega kontingenta. Minoli petek 8. t. m. se je v državnem zboru konečno začelo razpravljati o vladnem nujnem predlogu glede zvišanja rekrutnega števila pri domobrancih. Pri tej priliki se je oglašil tudi ministerski predsednik Beck sam in je izjavil med drugim, da bo vlada, če zbornica sprejme zvišanje, kot nekako uslugo za to odredila opustitev orožnih vaj v 10. in 12. službenem letu, kar bode gotovo — pravi minister — 44.000 rezervistov, ki so podvrženi orožnim vajam, z veseljem pozdravilo. Že s prihodnjim letom obljubi vlada to storiti.

Sprememba državnozbornskega poslovnika. V seji tozadevnega odseka je predlagal češki posl. dr. Kramaf, naj se pomnoži število podpredsednikov drž. zbora za 3 in naj se da eno mesto Jugoslovanom.

Zavarovanje za starost. Zanimiv preokret se je zvršil v mišljenju vlade glede tega vprašanja. Dne 12. t. m. je bila pri ministrskem predsedniku Becku deputacija češkega kluba in podala izjavo, da češki klub nikakor ne more pripustiti rešitve vprašanja starostnega zavarovanja samo za delavstvo, ampak da se mora to raztegniti tudi na obrtnike in male kmete. Ministerski predsednik je izjavil, da je vlada prišla do prepričanja, da se to vprašanje ne more enostransko rešiti in se je odločila izdelati predlogo, ki se ne bo omejevala le na delavstvo. S tem si je zopet ena zahteva agrarcev pridobila veljavo.

Proračun poljedelskega ministerstva. V proračunskem ministerstvu je poljedelski minister dr. Ebenhoch povdarjal nasprotje med kmetijskim proračunom za l. 1901 in 1908. L. 1901. je bila za pospeševanje kmetijstva v proračunu postavka 2.400.000 kron, za l. 1908. pa je 8.600.000 kron, torej za 262% več. Obljubil je pa tudi, da se bodo postavke proračuna, pri katerih je to še posebno potrebno, še zvišale, in se tozadevno že pegaja s finančnim ministerstvom. Posebno pozornost posvečuje poljedelsko ministerstvo povzdigi živinoreje in bo tozadevno njegova prva naloga, razširiti med ljudstvom pouk glede konserviranja (ohranjevanja) krme; tudi združništvo je važen

činitelj v gospodarskem življenju in bo ena glavnih nalog poljedelskega ministerstva je podpirati. Do danes je število kmetijskih zadrug prekoračilo 8000, in te zadruge so združene v 40 združnih zvezah, ki imajo svoje zastopstvo v splošni zvezi na Dunaju.

Proračunski odsek je dne 11. t. m. dovršil razpravo v državnem proračunu. Prišel jo je dne 24. januarja. V par dneh bo predložen proračun zbornici.

Nemški vladarji na Dunaju. Dne 6. t. m. so prišli na Dunaj vladarji (knezi) vseh zveznih držav nemškega cesarstva, da se skupno poklonijo našemu cesarju ob jubileju in mu čestitajo k redki slavnosti. Dunaj je zopet enkrat imel lepe dneve, Dunajčani so imeli zopet kaj gledati in se na čem zabavati, vladarji so si zopet povedali par ojcijelnih ljubeznivosti, naš cesar je imel priliko pokazati svoje nemško srce s tem, da je napil nemškemu narodu (ne nemški državi!), — in ves obisk je naše nemške politikastre še bolj utrdil v njih nemški prenapetosti. Politični kreteni v uredništvu celjske „vahtarice“ so kar obnoreli! Saj je značilno, da se je od strani Nemcev začel baš v jubilejnem letu najostudnejši boj zoper vsako najmanjšo pravico slovanskih narodov. — Nemški knezi so si privoščili tudi to veselje, da so naše velike politike odlikovali z redi, katerih je kar deževalo.

Zvišanje rekrutnega kontingenta pri domobrancih bo v državnem zboru sprejeto s potrebno dvotretjinsko večino. Čehi so se izrekli za vladno predlogo, tako da ima vlada rekrute zasigurane.

Zaradi drznega zapostavljenja slovenskega jezika in kršenja obstoječih naredb in postav glede jezikovnih pravic pri naših uradih na Sp. Štajerskem je v državnem zboru dne 17. t. mes. interpeliral poslanec Rožlek.

Štajerske novice.

Slovenski poslanci, na stražo! Nemško časopisje nastopa vedno bolj drzno zoper naše jezikovne pravice in v zadnjem času so se v boj za nove krivice nasproti našemu narodu z vso ostro stjo zopet vrgli nemški poslanci. Boj zoper naš jezik in njega rabo pri uradih je postal zopet sistematičen po celem Štajerskem in Koroškem. Nemški poslanci so predložili min. predsedniku Becku posebno spomenico, v kateri so nakopičili drznih trditev in laži. Govore tam o „napadih“ Slovencev na nemško posest, o slovenskih politikih, ki preko in mimo vseh že „dolgo obstoječih navad“ (aha!) in predpisov (!) baje hočejo razširiti veljavo slovenskega jezika na škodo nemškega itd. In ministerski predsednik Beck je baje obljubil, da bo natanko študiral njihove pritožbe.

„Blažicov pastir; župan je dobil pismo od glavarstva in je šel k Blažicu, da bi mu pomagal pri lovu. Pastir je bil v veži in ie slišal vse. Nato je šel župan k Šimnu, Pohletu in sam ne vem, kam še. — Ampak glavno je, kam se skrijemo!“

Ded Aleš nekoliko preneha in se zamisli. „Županova Francka je bila lepa in brhka punca“, začne zopet po daljšem presledku in se pogladi z roko po čelu. „In Pohletov Matija se je smukal tiste čase kaj pridno okoli županove hiše, posebno ponoči, in ko se je vračal domov, je vedno zavriskal vesel sredi vasi.“

„Kar z menoj pojdite, fantje!“ je rekel Matija in nama pomignil. Greva okrog poda za njim, a naenkrat obstojimo vsi trije in se potuhnemo k podovi steni. Pet kmetov je šlo oboroženih s palicami proti naši hiši, a sredi med njimi župan. Tiščimo se tam prihuljeno, — a oni naravnost proti nam.

„Kaj nas vidijo ali kaj?“ šepne Lipe in stisne poleno.

„Tak bodi no tiho!“ dregne Matija Tičarjevega tako, da bi oni kmalu padel. Niso nas videli, je bilo že preveč temno“, pravi ded živo in zamahne z roko.

„Vidva pojdita na to stran hiše pred vežna vrata, a vidva ostanita in čakajta na drugi! V hišo grem sam, ni vrag, da nam uteče!“ je govoril in komandiral župan. — „Ko bi bil zdaj-le v hiši, Aleš, pa te imajo brez posebnega truda, sem si mislil in strahoma sem gledal visoke in krepke

Tako je vedno! Če zahtevamo enakoveljavnost slovenskega jezika pri sodnijah in uradih, pravijo, da izpodrivamo nemški jezik in govore o nečuvnih krivicah. In zdaj, ko vidijo, da je naš boj kolikor toliko žilav, da se dosledno izvaja vsaj pri nekaterih uradih in vsaj po nekaterih občinah, zdaj se boje nemški mogotci, da bi tudi pri nas nastale razmere, kakor na Češkem. Da! Bog, da bi kmalu nastale! Naše slovenske odločujoče kroge, občine in posameznike, posebno pa slovenske poslance pa kličemo na odločen odpor zoper nemško nadutost!

Nemci so začeli divjati. Nedavno sta razgrajala znana regenta Dobernig in Knapitsch v Celovcu zoper rabo slovenskega jezika pri sodiščih, zoper slovenske „hujskajoče odvetnike“ (Hetzadvokaten) in sploh zoper vse, kar je slovensko. Teden pozneje (minolo nedeljo!) sta pa divjala v Gradcu celjski poslanec Marckhl in pa dež. odb. Hoffman Wellenhof zoler vse slovensko. Posebno bridko je tožil Marckhl o vedno večji slovenski nevarnosti, češ spodnještajersko nemštvo se bo potopilo končno v slovenskem morju, če ne bo našel boj spodnještajerskih Nemcev(?) razumevanja in zanimanja v rojakihi po Srednjem in Gornjem Štajerskem. Velik strah ima Marckhl pred „jugoslovanskim panslavizmom“, češ Slovence same bi že še požrli, pa kaj ko so vzadi Hrvatji in Srbi. Verjamemo, da vse to ne da Marckhlu mirno spati, posebno pa ne dejstvo, da se bo tekom let tudi v naših mestih in trgih marsikaj spremenilo in da je Marcklov mandat lahko že v 5 letih v nevarnosti. Moč tistih ljudi, ki zidajo svoj začasni upliv na hujskanje in ova d u š t v o slovenskih uradnikov, se mora sama v sebe sesuti.

Propast! Zadnji „Slov. Gospodar“ se je razljutil nad nami, ker smo odkrito in „brez ovinkov“ povedali, da dobiva tudi slov. klerikalno časopisje od nemškega Pijevega društva denarno podporo. (Čudno je samo to, da se „krščanski“ (!) časopis „Slov. Gosp.“ naenkrat sramuje podpore od strani tako „krščanskega“ društva!) Tudi lani smo razkrili „brez ovinkov“, da so dobili klerikalci za volitve t. j. za agitacijo od vlade denarno podporo. Takrat so klerikalci kričali na vsa usta, da je njihov cilj: propast našega časopisja in narodne stranke. Od takrat je minulo že eno leto, in mi živimo, živimo boljše, kakor smo takrat. In sedaj — čez leto dni! — so se zopet spomnili svoje „naloge“, ki so si jo lani stavili, in ker smo povedali svetu resnico, da se njihovo časopisje vzdržuje s pomočjo nemških klerikalcev, pa zopet kričijo: hej, ljudje božji, pobijte te „liberalce“, propast „Narodnemu listu“! — Čez leto dni jih bomo zopet spomnili na obljube glede naše — propasti!

Narodna založba v Celju. V petek 15. t. m. ob 6. uri zvečer se vrši občni zbor te za kulturni razvoj štajerskih Slovencev vелеvažne zadruge. Dovolj smo že govorili o njenem pomenu in o njenih namenih, da si je lahko vsak misleč Slovenec ustvaril o nje potrebi svojo sodbo. Z

mara še ne veste, kdo je bil Radecki?“ vpraša in pogleda vse po vrsti.

„Vemo, vemo, oče“, nasmehne se dedu gospodar Rok.

Ded Aleš pripoveduje vsak dan o Radeckiju in vsak dan vprašuje, če vedo, kaj je bil.

„Ne vem, hm, ne vem, če veste“, pravi in zmaje z glavo. Bolj zadovoljen bi bil, če bi mu rekli, da ne vedo in on bi jim pravil makari štirikrat o dobrem in blagem maršalu.

Vesel je ded, kadar pripoveduje o njem, oči se mu iskre in hitreje vleče dim iz vivčka. Spomni se, kako je bilo tačas, ko so se bojevali z Lahi in kaj so vse doživeli takrat. So žalostne povesti in vesele, a veselih je skoro več ko žalostnih.

„Pa nismo šli radi k vojakom“, pravi in obraz se mu razleže v vesele gube, „branili smo se z vsemi štirimi. Trije so bili tačas godni v naši vasi: Tičarjev Lipe, s katerim sva prenašala tobak čez mejo, Pahletov Matija in jaz. Vedeli smo, da nas bodo pobrali, zato smo bili oprezní.

Ravno večerjali smo pri nas, ko plane Pohletov v izbo.

„Aleš, Aleš“, zakliče ves spehan, „iščejo nas, lovijo. Beži brž, dokler je še čas, morda vendarle upihamo!“

Skočim izza mize, pograbil kos kruha in zbežim skozi vežo. Za podom je čakal Tičarjev, v eni roki culo, v drugi grčavo poleno.

„Kdo vama je povedal?“ vprašam Pohletovega.

postave. — Kaj mislite, same grče, lahko bi me zmogli!

Tedaj pa Matija: „Bežimo, fanta, sedaj je čas!“ —

In smo jo pobrisali, da je bilo veselje. Kam mislite, da smo zbežali? Naravnost k županu! O, Pohletov Matija je imel vedno na pravem koncu glavo!

Butimo v vežo. Francka kuha pri ognjišču, vso tiho, nikjer nobenega.

„Jezus Marija, kako sem se vas ustrašila!“ je skoro zakričalo dekle in je sklenilo roke. „Kaj pa vendar hočete?“

„Skrij nas, Francka, nič drugega ne prosimo. Tukaj smo za zdaj najbolj na varnem, lovijo nas namreč. Francka, če me imaš le količkaj rada“, je prosil Matija in je še dostavil: „Oče nas tudi lovijo, zato pa smo prišli ravno sem, kjer nas gotovo nihče ne bo iskal.“

„Oh, saj bi vas prav rada skrila, ampak sama ne vem kam. Kaj pa ko bi šli v klet zadaj za kadi“, je predlagala Francka.

Pa smo res šli v klet in tako vpihali lovčcem. Ampak samo za tisto noč“, pravi ded in zazeha prvič. „Drugi dan so nas vlovili, vse tri naenkrat, ko smo hoteli zbežati v gozd za vasjo.“ Ded zazdeha drugič.

„Kaj pa je bilo potem?“ vpraša gospodinja Liza in se ozre na deda.

„Potem, po... tem...“

Ded Aleš je zaspal, z vivčkom v ustih je zaspal na zapečku.

veseljem povdarjamo, da naše priprosto ljudstvo zna ceniti njen pomen in med deležniki zadruga vidimo po veliki večini imena naših vrlih naprednih kmetovalcev, dočim ne vidimo žal tam imen mnogih premožnejših mož po naših mestih in trgih. To je na eni strani vesel pojav probujajoče se narodne in kulturne zavednosti med našim ljudstvom, na drugi strani pa žalosten pojav nekega mrtvila v gotovih krogih naše inteligence. Upamo pa, da smo te besede zapisali prezgodaj. Upamo tudi, da bo občni zbor narodne založbe prinesel obilo sadu.

Imenovanje nadučitelja za Zidani most se je torej zvršilo in kakor je bilo pričakovati proti zahtevam Slovencev. Skoro več kot leto dni je deželni šolski svet cincal na vse strani in vedno se je tresel pred par nemškutarji v Zidanem mostu. Že davno bi bil imenoval na to mesto kakęga nemškutarja, da niso Slovenci odločno stopili na noge in protestirali proti takemu imenovanju. In cincal je tako dolgo, da je nazadnje vseeno imenoval nadučitelja, katerega si ljudstvo ni želelo. Odločno protestiramo proti postopanju okrajnega in deželnega šolskega sveta. Ne vemo, kako bo nastopal novoimenovani nadučitelj gosp. Meško, vemo le to, da je bil imenovan na željo Nemcev. Bodi pa mu povedano, da bomo strogo zasledovali njegovo delovanje in da ne bomo nikdar pripustili, da bi mož skušal vzgajati našo deca po željah Nemcev v nemškem duhu. Zahtevamo odgojo strogo po zdravih pedagoških načelih, in v teh je zapopadena tudi zahteva, da se odgaja naša slovenska deca v slovenskem duhu. To g. nadučitelju v nvaževanje!

Dr. Watzulik — v Šmarje? Zadnje dni so prinesli nekateri slovenski časopisi vest, da se namerava imenovati za Šmarje, odkoder baje odide sodnik g. Mladič nazaj na Kranjsko, dr. Watzulika, sedaj adjunkta v Ptuj in — zeta ptujskega Orniga. Ne vemo, ali res namerava gosp. Mladič oditi iz Šmarja in tako povzročiti nov boj za sodnijsko mesto; vendar se pa govorica o tem trdovratno vzdržuje. To pa povemo že danes merodajnim krogom, da nismo in ne bomo voljni tudi te klofute mirno vtakniti v žep. Poklicani činitelji naj sami sebi pripišejo, če se zgodi, česar na Štajerskem še niso videli. Če je kdo Ornigov zet, s tem še ni rečeno, da ima več pravice kakor ljudstvo celega sodnijskega okraja. Caveant...

Ljudski shod narodne stranke v Št. Petru pod Svetimi gorami. Okrog 300 ljudi se je zbralo zadnjo nedeljo dne 10. maja v gostilni gosp. Kranerja, da se udeležijo prvega javnega ljudskega shoda, katerega je priredila v Št. Petru narodna stranka. Raz strehe je ponosno vihrala slovenska trobojnica. Mnogo mož in tudi nekaj vrlih naših gospodinj je še moralo stati na cesti pred hišo, ker niso dobili znotraj prostora. Shod je otvoril v imenu krajnega odbora narodne stranke g. dr. Ferdinand Kunej in prisrčno pozdravil vse zborovalce. Na to je bil on izvoljen predsednikom, g. župan in veletržec Jos. Černelč star. podpredsednikom in ekonom g. Božiček zapisnikarjem shoda. Član izvrševalnega odbora narodne stranke urednik Janko Lešničar razpravlja na to o važnem političnem vprašanju, ki pride kmalu v štaj. deželnem zboru na vrsto, o deželnozborski volilni reformi; povdarja posebej, da je edina najboljša rešitev tega vprašanja splošna in enaka volilna reforma; ako pa se bo upeljalo izboljšanje deželnozb. volilnega reda postopoma, se morajo pomnožiti spodnještaj. kmečki mandati in oni v splošni kuriji ter se izključiti nemški okraji; ravnotako morajo dobiti slovenski trgi en mandat in se odpraviti virilisti. Nato je kritiziral deželni proračun, zlasti postavke o kmetijskem in meščanskem šolstvu in o podporah, kjer se vidi najjasnejše oškodovanje in preziranje Slovencev. Grajal je nesistematično uravnavanje rek in potokov ter nesmiselno zmetavanje deželnega denarja. Na to se je dotaknil dogodkov v državnem zboru, povišanje števila rekrutov, vladnega predloga za odškodovanje rezervistov, jezikovnega vprašanja pri naših deželnih in državnih uradih in pri sodnijah. Ljudje so mu med govorom večkrat pritrdjevali in bili zelo zadovoljni z domačim, poljudnim razpravljanjem. Govornik je tudi osvetlil slabo posledico nagodbe z Ogrsko, katero občutijo posebno vinorejci, namreč uvoz „krščenega“ ogrskega vina, vsled česar naši vinorejci za svoj izvrsten pridelek ne dosežejo pravih cen. Mi imamo sedaj strog vinski zakon, Ogri ga pa nočejo uvesti navzlic vsem obljubam „Slov. Gospodarja“, glasila „Kmečke zveze“. (Silno razburjenje pri zborovalcih.) Državni poslanec Roškar

je član vinorejskega odseka; a k seji, ko se je šlo za podaljšanje brezobrestnih vinogradniških posojil, ga ni bilo. Tako skrbi „Kmečka zveza“ dejanski za kmeta! Sedaj hujskajo s srbsko trgovsko pogodbo proti narodni stranki, dasi njena poslanca nista nikjer izjavila, da bodeta glasovala za to pogodbo; pač pa je zelo verjetno, da bodo vsi klerikalci glasovali kot vladna stranka za njo kakor so glasovali za nagodbo z Ogrsko. Govornik je navedel približne številke uvoza živine z Ogrskega, ki presega 10krat in še več srbskega. Seve, za časa volilnega boja so gospodje drugače govorili! Na to je govornik omenjal potrebo uravnave šotle — a želel je, naj bi se z delom pričelo pri izlivu in se nadaljevalo proti izviru; na ta način se skrbi za hiter odtok vode in se zabranijo povodnji. Seveda so prišle tudi žalostne jezikovne razmere pri naših sodnijah na vrsto in se je povdarjalo, da so oni brezvestni obrekovalci našega naroda, ki trde, da nima smisla za jezikovno vprašanje pri sodnijah! G. Gubina je tožil, da gredo vsi delavci na Prusko in ni dobiti več kmečkih delavcev; g. Lešničar mu je odgovoril, da se bodo z upeljavo starostnega zavarovanja kmečkih delavcev te razmere znatno boljšale. G. Kralj iz Bistrice je želel, naj bi se cenzus v kmečki skupini volilcev tako spremenil, da bi volili v tej skupini vsi posestniki in ne samo oni, ki plačujejo 10 K davka. G. Robek je želel, naj bi kozjanski okrajni odbor boljšal plače okrajnih čestarjev, kateri pri sedanjih splošnih draginjah ne morejo živeti z 1 K na dan; g. župan I. Černelč je opomnil, da že okr. zastop misli na takšen poboljšek. Ekonom gosp. Božiček se je strinjal z govornikom glede uvoza ogrskih vin; želel pa je, naj se tudi dela na prepoved uvoza svežega italjanskega grozdja. Sklenilo se je na to v smislu govornikovih izvajanj več resolucij in sicer:

Slovenski volilci, zbrani na shodu narodne stranke v Št. Petru pod Sv. gorami: 1. zahtevajo, da se deželni volilni red spremeni tako, da se pomnožijo slovenski mandati v kmečki in splošni skupini, da se zniža cenzus volilcev v kmečki skupini, dadebo slovenski trgi vsaj en mandat in da se odpravijo virilisti, 2. zahtevajo za Spodnje Štajersko slovenske sodne, državne in deželne uradnike, 3. protestirajo najodločnejše proti delovanju „Kmečke zveze“ in njenih poslancev, ki je slovenskemu ljudstvu škodljivo; 4. izrekajo zaupanje izvrševalnemu odboru „Narodne stranke“; 5. zahtevajo starostno zavarovanje delavcev, obrtnikov in kmečkih posestnikov; 6. zahtevajo, naj se na pristojnih mestih opomni Madžare na upeljavo vinskega zakona in protestirajo tudi proti uvozu italjanskega svežega grozdja.

Dasi je bilo na shodu navzočih več pristašev „Kmečke zveze“, so se sprejele resolucije enoglasno. G. dr. Ferdo Kunej se je zahvalil govorniku in zborovalcem ter zaključil shod, kateri je pač prepričal mnoge, da se narodna stranka sicer ne prilazuje kmečkemu ljudstvu, pač pa da resno dela za njegovo politično in gospodarsko povzdigo.

Na Polenškaku pri Ptuj se je zbralo v nedeljo 10. t. m. na javnem shodu pri g. Lovrecu nad 100 zborovalcev, ki so z očitnim zanimanjem poslušali govornike. Predsedoval je g. nadučitelj Kukovič. Dr. Kukovec je v daljšem govoru pojasnjeval najvažnejše politične dogodke zadnjih tednov, govoril o državnem zboru, o ogrski in srbski pogodbi, o zvišanju rekrutnega kontingenta pri domobrancih in za to od vlade koncedirano odpravo zadnjih dveh orožnih vaj s prihodnjim letom, o dveletni vojaški službi, o zavarovanju na starost, ki se naj raztegne tudi na kmečki stan; pojasnjeval je nadalje nekatera gospodarska vprašanja, govoril o kmetijskih podružnicah, o razstavi v Pragi in o poučnem potovanju slovenskih kmetov na Češko, o kmetijski šoli v Št. Jurju o zimskih kmetijskih šolah, o boljšanju živinoreje, ter posebno obširno in temeljito o združništvu vseh vrst. — Urednik Spindler je na kratko podal sliko volilnega reda za štajerski deželni zbor ter je govoril o nameravani spremembi tega reda in o zahtevah štajerskih Slovencev pri tej spremembi. — Pravnik g. Šumenjak je v odločnih besedah razpravljal o krivicah, ki se gode slovenskemu jeziku v raznih uradih. Da se to godi, smo v prvi vrsti sami krivi. Zato pozivlja vse, naj nastopajo odločno za spoštovanje svojega maternega jezika od strani uradnikov. — Na vprašanje nekega kmeta je dr. Kukovec po-

učno razmotrival stališče narodne stranke glede nemščine v ljudskih šolah. — Izvolil se je krajevni odbor narodne stranke za polensko župnijo in so v njem gg.: Franc Šori, Iv. Visenjak ml., Mart. Arnuš, Cvetko iz Bratislavec, Majcen-Vrščev in Juri Planinšek. Ta odbor ima obenem nalogo, zadevo kmetijske podružnice spraviti zopet v tir in v najkrajšem času sklicati ustanovni občni zbor. Dr. Kukovec je že zavrnil očitanja nasprotnikov narodni stranki, češ da je proti veri. Živahno pritrdjevanje zborovalcev je pričalo, da so ga razumeli. — Tri lepe uspehe ima zaznamovati narodna stranka s shodom na Polenškaku: spoznalo je ljudstvo njene namene in cilje, ustvarila se je organizacija stranke za faro, in prepotrebna ustanovitev kmetijske podružnice v bližnji bodočnosti je gotova stvar. Sedaj pa, možje in mladeniči, naprej na poti resnega gospodarskega in narodnega dela!

Shoda pri Veliki Nedelji se je udeležilo okoli 100 ljudi, med njimi gotovo tretjina žensk. Čudimo se, kako se v velikonedeljski župniji baš ženske živo zanimajo za politična vprašanja. Shod je bil, ker so bili navzoči pristaši obeh slovenskih strank ter tudi nekateri Štajerčevci, mestoma zelo buren. Zborovalce je pozdravil predsednik okrajnega odbora g. Šinko, nakar je bil izvoljen predsednikom g. Iv. Veselič, podpredsednikom g. Fr. Škrlec iz Vičane. G. dr. Kukovec je v obsežnem govoru razpravljal o raznih dnevnih političnih vprašanjih ter se je dotaknil tudi zadeve nezaupnice dr. Ploju, ki se mu je izrekla na zadnjem zvezarskem shodu pri Veliki Nedelji. V ostrih besedah je ožigosal nemoralnost in hinavstvo takozvanih katoliških politikov, ki so lani priporočali dr. Ploja kot največjega katoličana, čez eno leto dni ga pa psujejo in blatijo kot brezverca, kot liberalca, itd. In to vse zato, ker je zagovarjal skupno delo vseh slovenskih poslancev na Dunaju. Mi — pravi — nimamo vzroka se ogrevati za dr. Ploja, tem manj, ker ga naša stranka ni v volilnem boju podpirala, ampak mu je bila nasprotna; obsojati pa moramo politično nemoralnost kmečke zveze. Stranka, ki se mora posluževati takšnih sredstev, se mora sama v sebi sesuti. — Urednik Spindler je razpravljal o volilni reformi na deželni zbor. — Na razna vprašanja, kakor glede pouka nemščine v ljudskih šolah, glede razcepljenosti slovenskih poslancev na Dunaju, glede obrekovanja „Slov. Gosp.“ v zadevi srbske pogodbe itd. je temeljito in vseskozi zadovoljivo odgovarjal g. dr. Kukovec. Ko je še predsednik omenil drzno kršenje pravic slovenskega jezika pri sodiščih na Koroškem, je zaključil shod.

Shod v Stojncih pri Sv. Marku niže Ptuja se vsled nesporazumljenja minolo nedeljo 10. t. m. ni mogel vršiti, pač pa se vrši v nedeljo dne 24. t. m. ob 3. uri pop. v prostorih g. I. Florjaniča.

Shod v Zavrču se vrši dne 17. t. m. ob 3. uri popoldne pri g. Tomažu Murkoviču.

Preosnova štajerskega deželnega volilnega reda. V Gradcu je dne 8. t. m. zborovalo vodstvo nemške ljudske stranke in je sklenilo, da se ne sme privoliti v nobeno reformo (spremembo) deželnega volilnega reda, katera bi spravila nemško svobodomiselno (!) večino v deželnem zboru v nevarnost.

Duhovniška posojilnica v Celju. Čuismo, da je izstopil iz načelstva klerikalne hranilnice in posojilnice v Celju g. Ivan Karba, hišni posestnik v Gaberju. Na njegovo mesto je stopil nemški pridigar g. dr. Mat. Slavič. „Spremembe“ podobnega kalibra v načelstvu tega zavoda, katero bo prešlo počasi čisto v roke duhovnikov, se bodo tekom kratkega časa menda še ponovile.

Celjskemu odseku „Prosvete“ so darovali: g. dr. Juro Hrašovec, Celje, 5 K, g. dr. Vekoslav Kukovec 5 K, g. R. Stermecki 2 K, g. Fran Hrašovec, sodnik v pok. v Gradcu 10 K, g. A. Brezovnik v Vojniku 2 K, sl. Delniška pivovarna v Laškem 20 K, g. Fr. Roblek, drž. poslanec 10 K in g. dr. Anton Žizek, zdravnik v Ormožu 5 K; za podravskega odseka „Prosvete“ je daroval g. dr. Iv. Benkovič, odvetnik v Brežicah, 5 K.

Nesramno izzivanje. „Novi slov. Štajerc“ piše: Hranilnica v Radgoni prileplja na svoja pisma, namenjena slovenskim strankam, redno Südmarkin kolek „Deutscher Wehrschutz“. Jednak slučaj smo lansko leto zabeležili tudi o Hanssu, notarju sedaj v Mariboru. — Slovenske stranke vseh slojev in stanov, pokažite s svojim odločnim ogibom takih nemških pisarn in uradov, da se ne daste na tak nesramen način izzivati. V Gornji Radgoni imate slovenski denarni zavod, držite se tega. V Mariboru pa slovenskega notarja g. Firbasa. Ne bo-

gatite s svojim denarjem onih nemških zavodov, ki kupujejo vaša slovenska zemljišča in ga razprodajajo — le Nemcem. Bodimo odločni in dosledni.

Živinska kuga na Spodnjem Štajerskem. — Smrkavost: v Mariboru. Srab ali garje: v Braslovčah in Žalcu (okraj Celje); v Sakušaku, (pri konjih) (okraj Ptuj). Rdečica: v Leitersbergu pri Mariboru; v Lanci vesi, Sedlašku in Slovenji vesi (okraj Ptuj). Svinjska kuga: v Šmiklavžu, Spodnji Poljskavi, Slivnici in Slov. Bistrici (okraj Maribor); v Sv. Lovrencu na Dravskem polju in v Lancivesi (okraj Ptuj); v Globokem, Selu in na Bizeljskem (okraj Brežice). Mehurčki: v Sv. Štefanu pri Celju; pri Mali Nedelji, Pristovi, Veržeju in v Ključarovcih (okr. Ljutomer); v Ragoznici, Kamni vesi, Trnovcih in Vičancih (pri konjih) (okraj Ptuj). — Prenehala je: Rdečica: v Sv. Andražu v Slov. gor. in Trnovcih (okraj Ptuj). Svinjska kuga: v Kapehah pri Brežicah. Mehurčki: v Savcih in Bratonečicah (okraj Ptuj).

Potres. 9. t. m. ob pol 10. uri dopoldne smo imeli v Podčetrtku lahek potres; močnejšega sunka sploh ni bilo, le lahko zibanje kakih 10 sekund; ljudje na prostem niso čutili tega potresa. Škode ni bilo nobene.

Več previdnosti treba. V občini Sv. Ema, selo Dol, obstrelil si je 9 letni mlinarjev sin Jožef Kocjan desno roko in si jo je zelo poškodoval. Nesreča se je zgodila v nedeljo 11. t. m. popoldne s tem, da je poškodovani fant hotel strelni klobuček (Zündkapsel) sprožiti nažigajoč ga z gorečo vžgalico. Strelne klobučke so našli otroci v očetovski hiši, kjer jih je pustil neki sorodnik v nezaklenjeni skrinji, ne da bi obvestil domačine o nevarni vsebini te skrinje.

Podružnico slov. planinskega društva za Celje in širjo okolico priporoča nekdo v „Sl. Narodu“. Misel je lepa, in v očigled dejstvu, da imamo v okrožju Celja samo nemške napise nemškega planinskega društva, upamo da se udelejuje. Planincev imamo tudi v Celju precej!

Cesarjeva jubilejna slavnost v Gradcu. Slavnostni odbor nam naznanja, da se je določila vstopnina sledeče: 2. in 3. jun. plača posamezna oseba 1 krono, otroci v spremstvu odraslih polovico; 4. jun. plača posameznik po 50 vin., po dva otroka v spremstvu kakega posameznika, ki plača vstopnico, sta vstopnine prosta. Dobijo se tudi abonnement-vstopnice za vse tri dni po 2 K, ki dovoljujejo enkratni pristop na dan. V predprodaji stanejo vstopnice namesto 1 K le 80 vin.

Z visoke šole. Na graškem vseučilišču je bil dne 7. t. m. g. Ivo Korže, sin nadučitelja v Ribnici na Poh., promoviran doktorjem vsega zdravilstva.

Deželni vrtni nasadi in deželna pletarska šola na Bregu pri Ptuj. Deželni odbor štajerski je, kakor slišimo, sklenil, da se ustanovi na Bregu pri Ptuj pletarska šola ter se zasaadi v to svrhu zemljišče v obsegu 17 hektarjev to je približno 2 in $\frac{3}{4}$ oralov z vrbami. Zemljišče se bo v jeseni letošnjega leta rigolalo ter z vrbjem zasađilo. Država da v to svrhu 100.000 vrbvih sadežev zastonj. Dalje da država na razpolago orodje v vrednosti 200 K. Za učitelja bo nastavljen g. Franc Horvat iz Ščavnice pri Radgoni, katerega je dal štajerski deželni odbor na Dunaju v drž. pletarski šoli izučiti. Poučeval bo posebno učence viničarskih kurzov na Bregu pri Ptuj, v Mariboru, v Silberbergu in v Gornji Radgoni v pletarstvu košaric za razpošiljanje grozdja in sadja. Sklep deželnega odbora zasluži gotovo pohvalo. Zahtevamo le, da se poučuje na tej šoli v slovenskem jeziku, ker je šola namenjena sinovom slovenskih staršev in slovenskim gospodarskim potrebam. Tudi izražamo nujno željo, da se ustanovita taki šoli v brežiškem okraju — morebiti na Bizeljskem, in v gornjegrajskem okraju in pozivamo deželni odbor, da se na potrebe tudi teh dveh okrajev posebno ozira, ker so pogoji za to dani in je potreba — posebno na Bizeljskem — očitna.

Narodna čitalnica v Hrastniku, ki šteje sedaj 160 udov, je izposodila v prvi polovici I. leta 1663 listov ter 2616 knjig. Število bi se gotovo še znatno povzdignilo, če bi dobila „Čitalnica“ kako večjo podporo za nakup manjkajočih knjig.

Samomor pred petimi leti. V neki podzemski jami blizu Judenburga na Gor. Štajerskem so našli te dni človeško okostje, zraven pa samokres in vojaško knjižico na ime Anton Kokol iz ptujske okolice. Mož je bil rojen l. 1874., je služil pri 8. lovskem bataljonu in se je ustrelil že pred 5 leti.

Škofjavo pri Celju. Z voza je padel in se nevarno pobil občinski tajnik Škoflek. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico. — Neki Pajman je napadel z vilami vsakogar, ki je prišel po cesti in jih je več ranil. Suroveža so zaprli.

Štajerski deželni odbor je odklonil udeležbo na jubilejskem sprevedu na Dunaju in utemeljuje ta svoj ukrep popolnoma pravilno sledeče: 1. cesar je sam izjavil, da ne želi nikakih slavnosti, ampak dobrodelnost v proslavo svojega jubileja; zato je deželni odbor določil podariti primerno svoto v dobrodelne namene; 2. udeležba pri jubilejnem sprevedu bi stala ogromne svote; pri slabem gnotnem stanju dežele pa se te ne morejo žrtvovati v tak namen, in bi sploh v to moral imeti deželni odbor privoljenje deželnega zbora.

Hrastnik. Naše javne organe bi si usojali uljudno povprašati, če ima mladina (Leilerjeva, Terpotičeva etc.), ki obiskuje šulferajnsko šolo, dovoljenje, hoditi po rudniški železnici, med tem ko je bilo že več rudarjev (tudi uslužbencev na dotični železnici!) kaznovanih? — Radi bi to znali, da si prilastimo potem tudi mi to pravico, kajti do postaje je krajša in bolj prijetna hoja po železnici, ko po blatni ozir. prašni okrajni cesti! Dalje bi nas tudi zanimalo vedeti, kdo je dal našim nemškutarskim pobalinom dovoljenje razsajati, peti „Wacht am Rhein“, kričati ter s samokresi streljati v pozni noči (ob eni polnoči, kakor se je zgodilo v nedeljo zjutraj). Ako delavec le malo zakriči, že ga tirajo „oblasti“ v zapor, tem pobalinom, ki zaslužijo, da bi jih zaprli v svinjak, pa ne pride pravica do mesa?? Hrastniški Slovenci **zahtevamo**, da se taki ponočni izgredi prepovejo ter prosimo g. župana, da naroči našemu občinskemu stražniku, kaj ima storiti in ne prepušča te oblasti znanemu Diermayru. — Čuje se, da si hočejo naši nemškutarji napraviti veliko streljišče, kjer bi streljali z vojaškimi puškami. Če se to res zgodi, moramo Hrastničanje dolino zapustiti, kajti sicer nas v enem dnevu postrele. **Slavno c. kr. okrajno glavarstvo** pri tej priliki **opozarjamo**, da so fantalini v tej družbi v resnici nevarni. Takim ljudem — uverjeni smo — ne bo dovolilo dati c. kr. okr. glavarstvo orožja v roke!

Hrastničanom beli glavo še eno vprašanje: Kdo je privolil rudniku, da vozi vsako soboto s svojo železnico zidanmoške nemškutarje na „nemške“ zabave v „restavracijo“?? Kakor čujemo, je bil strogo prepovedano neuslužbencem voziti se, ker se je prigodilo že mnogo nesreč. Želimo pojasniti!

Laški trg. Dne 7. t. m. se je peljalo nekaj dečkov po strmi cesti proti Sv. Krištofu. Deček, ki je vozil, ni mogel voza več zadržati vsled strmine, in voz je zletel z vsemi dečki vred v Savinjo. Ker je ta k sreči bila tam plitva, so se rešili vsi razun 6 letnega Ivana Hütterja.

Na Pragerskem je neki gospe, ki je šla iz Čikage v Ameriki obiskat svojega težko bolnega očeta na Ogrskem, umrlo v čakalnici enoletno dekletce. Ker so sumili, da je otrok umrl vsled kake nalezljive bolezni, gospe niso pustili, da bi se bila takoj naprej peljala.

Zdravnik je konstatiral, da je otrok umrl na želodčnem kataru.

Iz šole. Nastavljeni so: kot nadučitelj v Zidanem mostu g. Franc Meško iz Sel pri Ptuj, na Runču g. Jožef Kertot, pri Sv. Bolfenku poleg Središča g. Franc Canjko. Kot stalni učitelji: v Ljubnem g. Ludvik Lučovnik, v Sromljah g. Rudolf Petrič, v Artičah g. Alojz Voglar, v Podovi gospici Pavlina Koser in Elza Jug, v Šmiklavžu pri Ormožu g. Fr. Karbaš, v Črešnjevcu gospici Marija Stegnar in Neža Kunej.

Hoče. Tovarnar Pfeifer je vsled oblastvene odredbe moral ustaviti nadaljno zidanje svoje nove tovarne, ker so ga prijavili baje stavbni podjetniki, da sam brez vsakega strokovnega vodstva in nadzorstva vodi stavbo.

Svoji k svojim? Iz krogov slovenskih obrtnikov v Celju se nam poroča: Nasproti našemu ljudstvu vedno kličemo: drži se gesla „svoji k svojim“, kupuj le pri slovenskih trgovcih in obrtnikih itd. Naši politiki iz polpreteklih let posebno so v tem oziru mislili, da so bogve kaj storili. Zdaj pa idite, gospod urednik, po Celju, ter postojte tu intam pred raznimi nemškimi tuginami: naše „narodne“ dame vam švigajo iz ene nemške trgovine v drugo. Pribijte vendar enkrat to sramotno dejstvo! Če so nas zvalili sem v Celje pred desetletji ti ljubi „narodnjaki“, zakaj pa ne

spolnjujejo tudi svoje narodne dolžnosti naproti nam? Na koga pa se naj še opiramo, če ne na celjske Slovence? Potem so pa še hudi, če vse to vidimo in jim pri tem položaju ne moremo in nočemo delati globokih poklonov in ob raznih prilikah štafaže.

Boj z noži. Dne 11. t. m. so se v Lasmanovi gostilni v Gaberju pri Celju sprli rudarji iz Pečovnika z delavci iz cinkarne. Prišlo je do krvavega pretepa z noži, ki je trajal le par minut, — a je bilo 7 ranjencev. 3 so bili lahko, 4 težko ranjeni. Zaprli so rudarje Škorjanca, ki je znan kot razgrajč in je bil povzročitelj poboja, Papeža, Faktorja, Čimermana in Goleža. V zadnjem času se pretepi med delavstvom v celjski okolici nenavadno mnogokrat ponavljajo, kar je jako obžalovati.

V Št. Vidu pri Grobelnem so čutili dne 9. t. m. precej močen potres. V šoli je priletel raz stropa omet in ena viseča slika je padla na tla.

Gostilno sta oblegala v noči dne 8. febr. 25 letni viničarjev sin Tomaž Zorjan in 34 letni oženjeni viničar Alojz Rakovec. Vsled sirovega obnašanja so ju odstranili iz Filipičeve gostilne v Libanji pri Ormožu. Oborožila sta se z drvi in hotela zopet vdreti v gostilno, kar se jima ni posrečilo; zato sta z drvi razbijala okoli hiše. — Ostala sta na preži pred gostilno celo noč, tako da so vsi gostje, ki si niso npali ven, morali celo noč tam ostati. Zaradi javnega nasilstva sta obsojena Zorjan na 13, Rakovec na 9 mesecev ječe.

Brezno ob Dravi. Naša občina kaže popolno neznačajnost v narodnem oziru. Nezavednost našega ljudstva je kriva, da imamo za župana človeka, ki je v prvi vrsti mojster v zatiranju slovensčine. Upeljal je lani samonemško uradovanje in dal napraviti nemške občinske table, kakor da smo tam kje blizu Berlina. Čuditi se je temu, ko še večina odbornikov ni zmožna nemščine. Človek res ne ve, ali bi se jezil ali smejal. Sploh je pa pri omiki naših nemčurskih mogočnjakov to vse mogoče, ker vso svojo učenost zajemajo iz ptujskega Štajerca in raznih nemških cunj. Velikega pomena bi bilo za naš kraj, ko bi se ustanovila tukaj ljudska knjižnica, da bi se ljudstvo potom knjig izobraževalo, prišlo do narodne zavesti in do svojih pravic.

Polzelska podružnica sv. Cirila in Metoda je priredila pretečeno nedeljo v prostorih g. Cimpermana veselico z gledališkima predstavama Biserica in Demoklejev meč. Veselica je vspela kar najbolje ter prinesla obilo gmotnega, še več pa moralnega dobička. Posetili so jo razven mnogobrojnega domačega občinstva, vrli narodni gostje z Vranskega, Braslovč, Št. Jurja ob Taboru, Št. Pavla, Št. Petra, Petrovč, Šoštanja in še od drugod, tako da je bila velika dvorana g. Cimpermana „dubkom puna“. Nastop naših vrlh narodnih deklet in fantov je vzbujal obče priznanje in pohvalo. Z nesebično požrtvovalnostjo so se pripravljali na časten nastop ter na dan veselice neumorno skrbeli s prodajanjem šopkov in šaljive pošte za dober gmoten uspeh. Da se je ob poskočnih zvokih vrle Št. Pavelske godbe, ki je ves čas s priznano rutino neumorno koncertirala, tudi plesalo, ni treba tudi omeniti. Tudi četvorka se je lepo proizvajala in navzoči stariši so radostno priznali, da je to prav dostojen in slikovit ples, ki se tudi njihovim hčeram dobro podaje. Nekateri pač ne privoščijo kmetu boljše naobrazbe in se jim kar pod nos pokadi, če se kmečki fantje in dekleta kaj lepega in poštenega priučijo. Sicer pa so ravno spletke „naših prijateljev“ povzročile najboljši obisk; zato se na ta način za družbo Cirila in Metoda še v drugikrat priporočamo! O drugih ljudeh, ki so mnenja, da mora njihova odsotnost povzročiti gotov fijasko, se nam ne zdi vredno gubiti besed. — Gospa in gospod Cimperman sta k lepemu dovršetku veselice mnogo pripomogla. Bodi jima zato tudi srčna hvala! — Summa summarum: bil je lep dan, ki nam je prinesel obilo veselja in zadoščenja, ki je pokazal, da narodni živelj še tudi na Polzeli ni docela zamrl, marveč da se razvija v dobrobit narodnega družabnega življenja in vseobčnega napredka ki ga tudi „najljubeznivejša polenca“ ne bode mogla zavirati. Narodni mladeniči in dekleta polzelska, naprej po tej poti!

Z murskega polja. Pod tem nadpisom se je v predzadnji številki „Narodnega Lista“ vrnila neljuba tiskovna pomota. Sodnijsko cenjena škoda ne znaša 25000 K ampak okrog 250000 kron. Dodatno še bodi omenjeno, da je občina Bunčani pri Ljutomeru v največji nevarnosti, da vdere glavna struga reke Mure pod vas in jo žuga podkopati.

Županstvo občine se je obrnilo z nujno prošnjo na poslanca g. dr. Ploja za pomoč. G. poslanec je takoj storil potrebne korake, da se stvar preišče in nevarnost odstrani. Bodi mu izrečena za trud na tem mestu najiskrenejša zahvala s prošnjo, da tudi v bodoče ne pozabi na nas! — (Op. uredništva: Kako je vendar to, da se ni obrnilo županstvo občine Bunčani na „svojega“ poslanca Roškarja, saj je vendar pri zadnjih volitvah o tej občini pisal „Slov. Gospodar“, da je „zmagala“ kmečka zveza? Ali so že zvezarji sami spoznali „odlične“ zmožnosti „orjaka“ Roškarja? In kaj je storil Roškar v varstvo svojih volilcev? Povejte mi, grof Oerindur!)

Slov. Bistrica. Umrlega odvetnika dr. Reddija namestuje začasno dr. Faleschini iz Maribora.

Družba sv. Cirila in Metoda razpolaga z večjim številom Bleiweis-Vodnikovih razglednic, katere je izdala povodom njune sto- ozir. stopetdesetletnice. Dragi sta imeni teh naših prezasluznih mož, zato naj pa tudi njune razglednice dobe odjemalcev v vseh Slovencih, narodno mislečih.

Grajska vas. Krasno uspeli shod v Grajski vasi ne da miru nekemu šentjurskemu dopisniku. V „Slov. Gospodarju“ laže, češ da so fantje pristaši narodne stranke napadli šentjurske zvezarje s koli in z jajci. — Toda čujte, ti fantje so bili sinovi in bratje naših najhujših tercijskih, katere so na dan shoda vpile: fuj narodna stranka! in ki so tudi pri šentjurski Marijini družbi. Svetovali bi jim torej, jaj poprej pometajo pred svojim črnim pragom. Šentjurskemu dopisniku pa kličemo, naj pusti enkrat za vselej Grajsko vas pri miru in naj ne dela nemira, ker ga je že preveč v svoji domači fari napravil. Fej!

Grajska vas. Tukaj je umrl zadnji teden g. Franc Lončar. V teku enega leta je umrlo pri nas 15 posestnikov. N. v m. p.!

Družbi sv. Cirila in Metoda podarila je Mariborska posojilnica 20 K mesto venca svojemu umrlemu uradniku g. A. Avseneku. — Posojilnica časti spomin dobrega uradnika, družba sv. Cirila in Metoda žaluje za svojim požrtvovalnim pospeševalcem.

Promovirana sta bila na graškem vsenčistišču g. kand. med. Ivo Korže iz Ribnice na Pohorju in g. Anton Medveš, pravni praktikant v Gorici, oba starejšine akad. tehn. društva „Triglav“ v Gradcu.

Novice iz drugih slovenskih krajev.

Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani je imela dne 7. t. m. svoj I. občni zbor. — Zveza ima do danes 90 zadrug, med temi 63 posojilnic, 12 mlekarških, 7 gospodarskih, 2 vinarski, 2 konjerejski zadrugi. Prijavljenih jih je pa še več, tako da se lahko njih število računa na 100 zadrug z nad 53.000 članovi. Od zadrug jih je 63 na Kranjskem, 27 pa na Primorskem. Denarnega prometa je bilo tekom pol leta nad 4.800.000 kron.

Javni vinski sejem v Krškem se vrši v sredo dne 20. t. m.

Za koroške Slovence. „Korošec“ piše: V državnem zboru so vložili slovenski poslanci: dr. Šusteršič, Grafenauer, dr. Benkovič in tovariši nujni predlog glede jezikovnih razmer pri sodiščih na koroškem in pozivljajo vlado, da izvrši z vsemi sredstvi, ki so ji na razpolago, remediuro in tako varuje po zakonu zajamčeno enakopravnost slovenskega naroda. Interpelacija dr. Šusteršiča, Grafenauerja in tovarišev v zadevi koroških sodišč ima isto utemeljevanje kakor nujni predlog ter vprašuje justičnega ministra, ako hoče takoj nastopiti proti samovoljnosti celovskega sodnika in takoj napravi remediuro. — To je prav hvalevredno, a s tem še ni storjeno vse. Vlada, kateri dovolijo naši poslanci vse in sicer proračun in vojake, nam nikdar ne bo pravična, ker nas smatra za vedne hlapce. Nemci še vpijejo, če nam jemljejo naše pravice, seveda samo radi tega, da se naš glas ne sliši; obenem grozijo vladi in ministrom, da izstopijo iz večine. Naj pa še naši poslanci vendar enkrat bolj odločno podprejo svoje zahteve! Če bodo samo interpelirali in predlagali, vladi pa dali in dovolili vse, kar bo hotela, nam vse interpelacije nič ne bodo pomagale.

Deželnozborska volilna reforma na Kranjskem se bo, kakor poročajo časopisi, vendar dosegla. Ustanovni odsek se je zedinil v najvažnejših točkah. Čuje se, da se ustanovi nova kurija z 12

mandati, od katerih dobi enega Ljubljana. Z ozirom na visoko svoto deželnih doklad, ki jih plača Ljubljana, pa dobi še posebej 2 mandata v mestni skupini, tako da bi imela 5 mandatov.

Ljubljanska mestna občina jt sklenila, da se ne udeleži jubilejnega spreveda na Dunaju. Naravno, da če spreveda, kakor ga hoče s slovenskimi udeleženci aranžirati kranjski deželni glavar Šuklje, spreveda, ki bo kazal, kakor da je naš največji življenjski pojav — romanje, naroden Slovenec ne more udeležiti.

Kranjski klerikalci so dali poslopje svoje „Ljudske posojilnice“ v Ljubljani sezidati od Nemca. Tudi vsa druga dela so izročili Nemcem, dasi je za neka dela ponudila velika slovenska firma najnižje cene. Svet pa farbajo ti ljudje, da hočejo delati — za obmejne Slovence.

Klerikalen noče biti list „Slov. Meščan“ ter se z vso silo brani tega pridevka, dasi je vsaka vrsta v listu priporočanje „slov. ljudske“ t. j. klerikalne stranke na Kranjskem. Naši klerikalci se s ponosom imenujejo „klerikalce“, vi se pa sramujete tega imena? Sramujete se očeta? Fej!

Seveda! Klerikalno glasilo koroških Slovencev „Mir“ številko za številko najpoglejše napada slovenske rojake na Koroškem, kateri nočejo biti klerikalci. Baš kakor „Slov. Gospodar“ pri nas. Ker pa je sedaj eden teh napadancev (dr. Oblak iz Celovca), hoteč braniti svojo oblateno čast, nastopil edino možno pot tožbe proti „Miru“, „ogorčeno“ vprašuje „Mir“, kakor more slovenski odvetnik zoper slovenski libt na Koroškem nastopiti s tožbo, ko vendar mora vedeti, da je pred nemškimi porotniki vsak slovenski list obsojen. Tako torej! Ko se Vam gre za kožo, se delate velike Slovence, drugače se pa ne vprašate: kako more slovenski list na Koroškem blatiti osebno čast slovenskega rodoljuba na Koroškem, kateri so vendar tako redki in v narodnem boju tako potrebni?!

Nemški šulferajn ima svoj redni občni zbor dne 7. in 8. jun. v Celovcu. Nemško časopisje poroča, da se bodo takrat storili novi načrti in sklepi glede novih vpadov v slovensko ozemlje. — Dva dni bo zboroval šulferajn in vsak zborovalec bo hotel drugega prekositi v radikalnosti. Občni zbori naše šolske družbe trajajo vsako leto po par ur, glavna stvar je bil navadno banket, kjer se je izreklo par fraz. Upamo, da bo pod vodstvom zdajnega odbora tudi tu drugače!

Gospodarski paberki.

Na dunajski blagovni borzi se je nvedla borzna kupčija z maslecom (surovim maslom). — Določitev cen se redno vsak četrtek objavi v blagovno-kurzmem listu dunajske borze. — Cene maselca prinašati bi morali tudi naši časopisi; posebno važno je to za one kraje, kjer so že ustanovljene mlekarne.

Desetletnica agrarne centrale na Dunaju.

Pred 10 leti se je osnovalo na Dunaju osrednje društvo za obrambo političnih in gospodarskih koristi avstrijskih kmetovalcev, takozvana agrarna centrala. Težavno je bilo delo v državi, kjer so preovladovali birokrati in industrijci v upravi, spraviti zahteve agrarcev vsaj deloma do veljave. Agrarna centrala je z železno vstrajnostjo klestila pot agrarni misli in njeni končni zmagi.

Cena jajc na dunajskem trgu dne 12. maja 1908.

jajca v zabojih	à 37	k.	po K 2'—
I-ma jajca v sodčkih	à 38	"	" K 2.—
II-da " " "	à 38½	"	" K 2'—
Nižje in gor.-avstrijska	à 40	"	" K 2'—
I-ma štajerska jajca	à 37	"	" K 2'—
II-da " " "	à 37½	"	" K 2'—
I-ma moravska " "	à 38	"	" K 2.—
II-da " " "	à 38½	"	" K 2'—
Šleska jajca	à 39	"	" K 2'—
Hrvaška " "	à 38	"	" K 2'—
Slavonska jajca	à 38½	"	" K 2'—

Za zaboj à 1440 kom.:

I-ma bačka jajca	à K 77
I-ma banatska jajca	à K 76
zgornjeogrška " "	à K 74
I-ma sedmograška sortirana	à K 75
I-ma " nesortirana	à K 74
bosanska jajca	à K 74
I-ma bolgarska jajca	à K 78
II-da " " "	à K —
I-ma srbska " "	à K —
I-ma gališka jajca sortirana	à K 75
I-ma " nesortirana	à K 73
I-ma ruska " "	à K —
II-da " " "	à K —
I-ma srednja jajca	à K 67
I-ma mala " "	à K 63

Dopisi.

Ponikva ob juž. žel. Minolo nedeljo se je vršil ob veliki udeležbi kmetov ustanovni shod kmetijske podružnice. V imenu kmetijske družbe v Gradcu je zborovanju prisostvoval nadzornik g. Juvan in potovalni učitelj g. Belle.

Glavna točka dnevnega reda je bila volitev odbora. Izvršila se je popolnoma v redu, ker pristaši narodne stranke, ki štejejo veliko večino podružničnih članov, niso hoteli tibi želji zvezarjev na ljubo zanesti prepira v to koristno, nepolitično gospodarsko organizacijo.

Izvoljen je bil na novo doseđanji začasni odbor pod predsedstvom pos. Jurija Zabukovška. V odboru imajo pristaši narodne stranke večino.

Podružnica je že doslej priredila več poučnih zborovanj, ki so pokazala, da se začenjajo kmetje za napredek kmetijstva resno zavzemati. Podružnica je doslej naročila svojim članom umetna gnojila, galico; en posestnik je dobil od osrednje družbe plemenskega mrjasca, trije drugi pa plemenske bike. Enemu posestniku je dala družba brezplačno 30 cepljenih dreves, kateri so se zasadili po navodilu pot. učit. g. Belleja. Kupila je tudi majhen vinograd, v katerem si bo vzgajala cepiče.

Podružnica seveda ne more vsakomur ustreči. Želeti pa je, naj bi kmetje številno pristopali in sporazumno v svojo korist delovali. Od strani zabavljati in godrnjati je nespametno. Podružnico čaka še mnogo nujnega, koristnega dela, katero dovršiti je mogoče le z združenimi močmi.

Pristopajte torej, Ponikovljani, k podružnici, ki je ustanovljena v Vašo korist. Česar se doslej v kratkem času še ni doseglo, se še lahko stori. Nobena hiša ni bila v enem dnevu dograjena.

Novaštifta pri Gornjem gradu.

Na večkratne izbruhe proti meni in sedaj oziraje se na št. 19. „Slovenskega Gospodarja“ z dne 7. maja t. l. javlja podpisani, da jeden norec zna več vprašati nego deset modrih odgovoriti!

Ivan Kelc, nadučitelj.

Konjice. — Ravno, ko je pomlad začela vzbujati novo življenje naravi, stali smo žalostnega srca ob dveh novih grobovih. Umrli sta v najlepših letih, v cvetu življenja nadebudna visokošolca: jurist Fran Farman in filozof Robar. Oba sta podlegla zavratni jetiki, tej neizprosnej morilki toliko mladih nad. Kot ožja rojaka sta preživela svoja brezskrbna dijaška leta skupno zlasti v počitnicah, skupno sta sanjala o lepi bodočnosti — stavila zračne gradove.

Oba lepa, odkritosrčna značaja, sta obetala veliko. Niso Vama cvetele rožice na potu življenja, ampak z lastno pridnostjo in energijo sta si hotela pridobiti lepšo prihodnost. Delala sta z veseljem na lastni izobrazbi, mučila in trudila sta se, da bi svoj čas dobro izpolnila mesta v človeški družbi. Ni Vama bilo usojeno uživati sadu vajine pridnosti; komaj sta v daljavi zagledala svoj cilj, Vama je pristrigla parka nit življenja.

In tako smo stali v enem tednu (23. in 27. apr. t. l.) dvakrat ob novi gomili — pri Furmanu v manjšem, pri Robarju v velikem številu — globoko žalostni in presunjeni nad usodo človeškega življenja.

Sprejela Vaju je domača zemlja, katero sta toliko ljubila. Počivajta v miru, živela bosta v spominu svojih prijateljev!

Sv. Jurij ob juž. žel. Znani nam zdražbar se je zaletel v „Slov. Gosp.“ v našo jubilejno obrtno nadaljevalno šolo. Temu vzor-katoličanu ni po volji, da je stvar sprožil g. J. Čretnik, pristaš narodne stranke.

Piše med drugim: „Naši liberalci hočejo imeti pouk ob nedeljah od 8.—12. ure . . . zakaj bi ne bil pouk ob nedeljah popoldne.“ Gospod z dolgim nosom (ker ga namreč vtikate v vsako stvar, če še tako priznana malo o njej razumete!) porinili bi bili svoj nos v ministr. odlok z dne 23. majnika 1888, štev. 10400 in našli bi tam, da pouk ob nedeljah popoldne za obrtne šole ni dovoljen. (Sonntagsnachmittagsunterricht ist unstatthaft). Tako zahteva ministrstvo, častiti „Gospodar“ pa seveda piše: naši „liberalci“ hočejo imeti predpoldan poduk! V vaše pomirjenje, gospod, Vam še lahko rečemo, da nikjer v celi Avstriji na obrtnih šolah ni ob nedeljah popoldne ponka.

„Miroljubni“ „Gospodar“ poziva obrtnike, naj se ustavijo učnemu načrtu in naj zahtevajo drugega učitelja. Namen je jasen. Popoldnevnega poduka ob nedeljah ministrstvo absolutno ne pripušča, torej v takem slučaju tudi ne da nobene

podpore. Vse stroške bi torej morali pokriti obe občini. Okoliška pa je v seji dne 15. marca 1908 vsako podporo odklonila. Brez podpor je pa šola nemogoča. Torej pobožna želja „Gospodarjeva“ je, preprečiti vsako obrtno šolo, če je tudi jubilejna, to ja na čast 60letnega vladanja našega presvitlega cesarja, ker se boji izobrazbe in ljubi temo, duševno temo.

Tudi g. učitelj Kveder mu smrdi, ker dobro pozna njegove zmožnosti! Poslušaj vender, človek! Ministrstvo zahteva popolnoma jasno, da mora imeti učitelj na obrtni šoli strokovne študije; g. Kveder pa ima izpit za učitelja na meščanski šoli in sicer iz obrtne tehnične skupine! Vpoštevajte in mirujte! Zakaj človeka z izpiti, ki jih zahteva ministrstvo, v vaših vrstah ne najdete!

Vaša zlobnost, gospodje, se strinja morda z Vašim katoličanstvom, nikdar pa s pravim krščanstvom!

Iz Senarske v šentlenarčkem okraju. Okrajni zastop šentlenarčki že leta in leta obljubuje graditi cesto čez Senarsko, Brengovo do sv. Antona v Slov. gor., a še sedaj se ne moremo voziti po njej. Obljubljali in zagotavljali so nam celo, da bo letošnjo pomlad gotova, a čujte — še z menil se ni nihče. Kadar so volitve, takrat se obljublja vse, a ko sede gospodje v odboru, ne store nič, pozabijo na obljube kot je že stara navada. Ljudje so že razburjeni, kajti blato, ki ga imajo Senarčani in Brengovčani, jim je vzelo vso potrpežljivost, in kakor se sliši, se bo pri prihodnjih volitvah stvar precej drugače zasukala. Kmetje so nejevoljni pa pravijo: „Kaj bomo pa te ljudi volili, ki samo obljubujejo, ne store pa nič.“ Ja, tam zgoraj, kjer je doma poslanec Roškar, tam že kaj store, za nas je pa dobro, če gazimo do ušes po blatu. Kaj pa ptujski okr. zastop? Namignejo, pa že gradi ceste. Naš pa je slovenski, — pa ne stori nič. Dovolj potrpljenja: gospodje, ne dremljajte za dolgo mizo — izpolnite svoje obljube!

Mi zahtevamo odločno cesto čez Senarsko, Brengovo do sv. Antona in z delom naj se prične takoj!! Prizadeti posestniki.

Šentrupert nad Laškim. Nekoč je pri neki priliki tukajšnji nadučitelj izustil trditev, da je kaplan Anton Penič kot občinski tajnik, (bivši! Sedaj vživa to čast prevzvišeni, župnik Anton Mojžišek sam) prižnico mesto peresa za opravljanje nekaterih občinskih poslov rabil. Kaplan je to tajil in baje taji še vedno. Cenjeni „Nar. list“ pomozi mu torej do spomina v tej zadevi.

S prižnice se je oznanilo dan, kedaj bo prišel v letu 1907 zdravnik otrokom kože cepit. Kakor vsako leto, tako je pa tudi v letu 1907 mnogo mater z otroki izostalo in niso prinesle otrok določeni dan. Vse te matere bi bil moral kaplan kot občinski pisar pismeno v imenu občine pozvati, da prinesejo otroke vsaj na dan revizije, to je osmi dan po cepljenju koz, da se otrokom kože vsaj na dan revizije stavijo. V nedeljo med stavljenjem koz in tozadevno revizijo, torej po oznanenju dneva za stavljenje koz, pa je kaplan Anton Penič kot občinski pisar s prižnice govoril približno: „Mnogo mater ni prineslo otrok k cepljenju koz. Jaz bi moral vsem tem strankam pozive pisati, da prinesejo otroke vsaj sedaj k cepljenju, ko bo zdravnik drugokrat v Šentrupert v zadevi stavljenja koz prišel. Namesto pa, da vam pošiljam pismene pozive, vam tukaj povem, da mora sedaj, ko bo zdravnik drugokrat prišel v zadevi stavljenja koz v Šentrupert, vsaka mati, ki je prvič izostala, prinesiti svojega otroka, da se mu kože stavijo, drugače bi znala kaznovana biti.“ — Kaplan Ant. Penič se zviija, da je oznanil na prižnici v tej zadevi samo dan, kedaj bode prišel zdravnik otrokom kože cepit, kar je našel v oznanilni knjigi; vse drugo je baje laž. Imamo pa zanesljive priče, ki to popričajo, kar je gori o kaplanu Ant. Peniču kot občinskem pisarju (bivšem) rečeno.

Penič, kdo torej laže?! Ali so vse gori navedene besede spadale k oznanenju, kedaj da bode prišel zdravnik kože otrokom cepit!? Kako ste pa tedaj, že pred dnevom cepljenja vedeli, da bo mnogo mater, ki bi bile morale otroke k cepljenju prinesiti, na dan cepljenja izostalo?! Res, velik prerok ste.

Sedanji obč. pisar, župnik Ant. Mojžišek, pa je dne 14. aprila t. l. sam izjavil, da je dne 23. februarja 1908 pri jutranji službi božji po pridigi, iz prižnice govoril o občinskih volitvah, kot občinski pisar.

Res, srečna župnija s takimi vsestransko delujočimi duhovniki (župnik je namreč tudi c. kr. voditelj šentrupertske poštne n. biralnice).

Sv. Miklavž pri Ormožu. V nedeljo 10. majnika, se je vršil pri nas shod kmečke zveze. Zbralo se je občinstva približno 400, med temi tretjina žensk.

Prvi je kot govornik nastopil drž. poslanec Pišek. Njegov govor se je tikal delovanja državnega zbora. Bil je miren in stvaren. Za njim nastopi zvezar Brenčič iz Ptuja. Ta pozivlje ljudi, naj kupujejo le pri klerikalcih, ki so zvezarji. Tretji govornik je bil zvezar Meško iz Lahonec. Razpravljal je geslo „Vse za vero, dom, cesarja“. Seveda ni pozabil se obregnuti ob narodno stranko.

Višek hujskarije pa je bil govor kaplana Bratuška. Pet ur daleč se je pripeljal od Sv. Jurja. Ves njegov govor je bilo podlo obrekovanje in sramotenje narodne stranke. „Pje“, da govorimo z njegovimi besedami, se pač jezi, da je moral od Miklavža kot kaplan, čeravno ima že leta in leta izpit za župnika. Njemu je „Narodni list“ trn v peti. Zavijal in obračal je besede iz „Narodnega lista“. Pozival nas je naprednjake, da naj povemo, če vemo kaj o njem. Mi pa mu mirnim srcem odgovarjamo, da ne maramo na veliki zvon obešati njegovih grehov. Naš novi kaplan Stuhec je nazval narodno stranko izdajico verskih, kmečkih in narodnih koristi. Neki Habjanič je prečital resolucijo, v kateri se med drugim izreka nezaupnica drž. poslancu Ploju. Za resolucijo je vzdignila roko približno tretjina moških.

Proti ni nihče glasoval, ker se nam ni zdelo vredno, izpostavljati se surovim napadom klerikalnih kričarjev, ki so bili po višjem ukazu razvrščeni med množico.

Gospodom duhovnikom, bilo jih je pet, so se srca smejala, da so svoje delo obrekovanja in hujskanja na katoliški podlagi tako dobro izvršili. Še drugi dan so praznovali svoje dobro delo z jedjo in pijačo. — Gospod župnik Meško, kdaj bo mir v fari?

Sv. Miklavž pri Ormožu. Zvezarje ormoške okolice grozno peče, da stá shoda narodne stranke v Ivanjkevcih in pri Sv. Miklavžu uspela tako sijajno. Da, da! Slovensko ljudstvo je že spregledalo, zato se obrača s stidom od vas. Videli ste govornike na teh shodih, ki niso bili nikdar rojeni, in slišali ste besede, ki niso bile nikdar govorjene. Kaj vse strah ne naredi! — V zadnjem „Gospodarju“ nam ponujate „Abwaschmadl“; privoščimo Vam jih, vemo vsaj, s kakimi mislimi se pečajo Vaši blagoslovljeni možgani.

Člankarja je prevzela tudi čudovita skrb za mlinarje in kovače. Resnici na ljubo povemo glede mlinarjeve selitve, da se je njemu služba odpovedala deset tednov pred velikim četrtkom, a takrat še njegova žena ni bila bolna. Nikdar pa se mlinarju ni naročevalo za kogarkoli agitirati, kakor delajo to vaši posli po vašem naročilu, ker mi imamo posle edino-le za delo, ne pa za politiko. Resnica je tudi, da se je stavil kovaču pogoj, da mora njegova hči iz službe pri župniku, ali pa on iz kovačnice, ker ne gre, da bi gospodarjevi ljudje bili v taki hiši, iz katere izvirajo vsi podli članki v „Slov. Gosp.“, v katerih se napada ta gospodar. Ker kovač ni hotel sprejeti tega pogoja, si je sam določil termin, do katerega se hoče izseliti iz kovačnice.

Kdo torej pači resnico?

Od Sv. Jakoba v Kalobju. Tukaj smo imeli spet enkrat s „te večjo žlico“, kakor navadno pravimo. Pri Sv. Jakobu je imel župnik opravilo, popodne je pa šel svoje znanke iskat v Pleterškovo gostilno. Bili so tam vsi najhujši klerikalci, vse cerkvene pevke in pevci, na čelu jim sam župnik. Pozno zvečer pridejo neki fantje v gostilno. Pa jih nahruje pijana druhal, in vse je letelo na fante. Čujemo, da je župnik pridno spodbujal in tudi pomagal. Plačilo ne izostane. Celo zadevo ima že orožništvo v rokah.

Zadnja poročila.

Praga. Mestna občina je darovala v proslavo cesarjevega jubileja 1 milijon kron v dobrodelne namene.

Veliko narodno darilo. Bivši češki poslanec grof Vaclav Kaunic je daroval češki tehniki v Brnu hišo v vrednosti 600.000 kron.

Ni hotel priseči zvestobe. V Husovicah na Moravskem so zaprli rekruta Dobeša, ker ni hotel priseči zvestobe cesarju.

Iz Braslovč. Poročila se je gdč. Ivanka Vrankovičeva z g. Vilkom Praprotnikom, davč. asist. v Kranjski gori. Bilo srečno!

Nemška „šparkasa“ v Št. Ilju v Slov. Gor. je imela 10. t. m. svoj občni zbor. Konstatiralo se je, da se prebivalstvo zbora premalo poslužuje. (Čudno, — ali tudi takozvani šentiljski Nemci (!) ne zaupajo?!). Vloge znašajo 12.265 K 64 v, posojila pa 18.369 kron. Pravila so spremenili v toliko, da pri event. razpustu zbora pripade „bar“-denar „Südmarki“.

Zvišanje rekrutnega kontingenta pri domobranstvu. Koliko se je vlada trudila, da bi dobila za nujnost predloga potrebno dvetretjinsko večino! Več dni je sama delala obstrukcijo! In vendar klavern uspeh. Prodrila je z 2 glasovoma večine! 280:136. Jugoslovanski poslanci, posebej naši štajerski, so se pri glasovanju odstranili v znak protesta proti vladi, ki pusti gaziti na tako perfiden način naše najpriprostejše narodne pravice!

Umrli je v Sv. Duhu na Stari gori dne 1. maja upokojeni užitelj gosp. Franc Golob, star 86 let.

K smrti je obsodilo graško porotno sodišče 28letno dekle Lizo Šunko iz Vurberka pri Ptuj, ker je vrgla svojo triletno nezakonsko hčerko v Muro, da je utonila.

Rogaški okrajni odbor razglašá svoje naredbé v slovenskem rogaškem sodnem okraju — nemški. To je velika piederznost in izzivanje slovenskega prebivalstva, poleg tega nastanejo za ljudstvo tudi lahko v posameznih slučajih slabe gmotne posledice.

Nujni predlog za pomoč onim posestnikom vasi Formin, Trgovišče, Cvetkovci, Samošani, Moškanjci, Sv. Marjeta, Mezgovci, Pacinje z Dornavo ter v farah Sv. Lovrenca in Andraža, katere je poškodovala aprilska povenjen Pesnice, je vložil drž. poslanec dr. Ploj v državnem zboru. Obenem je predlagal tudi prijazno postopanje s prebivalstvom pri odpisu davka.

Steklarna v Ribnici na Poh. je prišla pred kratkim v slovenske roke. S tem bo uničeno jedno gnjezdo nemškutarije v Ribnici.

Iz Loč. Dne 12. t. m. je umrl po dolgi mučni bolezni župnik g. Anton Lednik.

V Št. Lenartu v Slov. gor. mislijo Nemci — kakor je razvidno iz neke okrožnice nemšk. „Schulvereina“ — v kratkem ustanoviti popolnoma nemško šolo. To želi tamkajšnje prebivalstvo, pravijo Nemci. Naj bodo šentlenartski in okoliški Slovenci pravočasno na straži.

V Puščinah pri Ormožu je umrl posestnik Borko, star 98 let. Bil je najstarejši mož v ormoški župniji in menda tudi daleč naokrog. Bil je le 3 dni bolan.

Razne novosti.

Fritjof Nansen, znani raziskovalec severnega tečaja, rodóm Norvežan, se poroči s tretjo hčerko angleškega kralja Edvarda, princeso Viktorijo. Nansen je star 47 let, princesa pa 39. — Kralj Edvard je že dal dovoljenje.

Cesarjev dar. Cesar je daroval vsakemu polku, ki nosi njegovo ime, po 15.000 kron. Ta vsota se ima razdeliti do polovice med častnike, ostala polovica pa med moštvo.

Cene železu so se znižale za 1 K.

Velikanski potres so imeli minoli teden v Mehiki v provinci Sinaloa. V mestu St. Dimas je od 1800 hiš ena tretjina razrušenih.

Vas na dnu jezera. V antronaplonski dolini v Italiji so razkrili ostanke stare naselbine Antronaplona, ki se je leta 1642. s prebivalci vred pogreznila v jezeru enakega imena. Jezero je nastalo, ker se je zrušil velik zemeljski plaz ter zaprl pot močnemu gorskemu potoku.

V Vezuvovo žrelo se je vrgel. 26 letni posestnik Ivan Wirthust iz Monakovega je pred par tedni odpotoval v Italijo s prijateljem in tam popival noč in dan. Ko je šel te dni na Vezuv in prispel do žrela Falangra, je vzkliknil: „Na svidenje na onem svetu!“ ter se vrgel v sto in sto metrov globok prepad.

Na živinozdravniški visoki šoli na Dunaju je prišlo zadnje dni do hudih demonstracij. Ta visona šola je namreč podrejena vojnemu ministerstvu in imajo na njej večjo besedo razni podčastniki kakor pa profesorji. Dijaki zahtevajo, da se prideli šola naučnemu ministerstvu, kar je seveda popolnoma upravičeno.

Koliko je vseh Slovanov. Po najnovejših popisih je Rusov 65.054.000, Malorusov 30.925.000, Belorusov 6.861.000, Poljakov 19.200.000, Hrvatov in Srbov 9.133.000, Čehov 7.237.000, Bolgarov 5.440.000, Slovakov 2.671.000, Slovencev 1.475.000, Kašubov 366.000, lužiških Srbov 176.000. Potemtakem je vseh Slovanov okoli 148 in pol milijona. V avstro-ogrski monarhiji jih živi od teh okoli 23 milijonov.

Strela je udarila blizu Padove v 35 metrov visoki tovarniški dimnik, ki se je zrušil na skedenj, pod katerim je vedrilo blizu 100 oseb: štiri osebe so mrtve, mnogo ranjenih.

Državno gospodarstvo na Angleškem je vzorno. V angleški zbornici je povedal ministerski predsednik, da znaša prebitok državnega proračuna 113 milijonov. Lani se je plačalo 18 milijonov državnega dolga, letos se ga bo zopet 15 milijonov.

V verski blaznosti je v bavarski vasi Ausserlohen kmetica Probst peljala svoji 9 in 10 let stari hčerki v gozd in ju zaklala, češ, da poprej prideta v nebesa.

Klic iz krogov vojaških rezervistov.

Več rezervistov, ki so se lansko leto skozi 21 dni mučili pri vojaških vajah na zlovestnem cesarskem manevru med 3. in 14. zborom, je soglasno izrazilo željo, naj bi vsi naši kmečki poslanci odločno in žilavo delali pri vojnem ministertvu v tem smislu, da letos ob priliki cesarjevega jubileja počivajo vojaške vaje sploh in se letnikom 1899., 1901. in 1903. odpustijo za prihodnje leto. Naša želja je tem bolj opravičena, ker smo po večini kmečki sinovi in ker smo itak že lani 8 dni nad običajno dobo delali vojaške vaje. Lepše in dostojnejše bi se gotovo obhajalo 60 letnico cesarjevega viadanja, ako bi počivalo vse orožje, ko pa ako bi toliko in toliko vojakov-trpinov se v največji vročini palilo in mučilo za prazen nič. Imenovani letniki se bodo gotovo z največjo hvaležnostjo in spoštovanjem spominjali na leto 1908, v katerem je naš dobrotljivi cesar obhajal tako redki jubilej in se pri tej priliki blagohotno spomnil tudi tistih, ki mu v njegovi suknji služijo zvesto in vdaño.

Janževirh pri Ribnici na Poh.

V imenu več rezervistov:
Ignacij Grubelnik.

Književnost.

Viktor Parma: „O te ženske“, koračnica za klavir iz operete „Nečak“, cena K 1'50.

Viktor Parma: „Mina valček“, za klavir iz operete „Nečak“, cena K 2'40.

Marko Bajuk: „Slovenske narodne pesmi“ III. zvezek; cena 1 K.

Te publikacije so pravkar izšle v založbi g. Lav. Schwentnerja v Ljubljani in jih toplo priporočamo.

Društvene vesti.

Bralno društvo v Šmartnu v Rožni dolini priredi dne 17. t. m. ob treh popoldne poučno predavanje o čebeloreji. Prijatelji čebelic se prijazno vabijo k obilni udeležbi.

Čitalnica v Vojniku ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 17. t. m., ob 3. uri popoldne v društvenih prostorih s sledečim sporedom: 1. Poročilo starega odbora. 2. Volitev novega odbora. 3. Slučajnosti.

Ustanovni občni zbor telovadnega društva „Sokol“ v Šoštanju se vrši dne 24. t. m. ob 3. uri popoldne v kavarni hotela „Avstrija“ v Šoštanju. Pripravljalni odbor.

Občni zbor „Knjižnice Št. Jur ob j. ž.“ se vrši v nedeljo 17. maja t. l. v gostilni g. Alojz Nendla ob 8. uri zvečer. — Vzpored: 1. Pozdrav predsednika, 2. poročilo knjižničarja in tajnika, 3. poročilo blagajnika, 4. volitev odbora, 5. navsveti in predlogi, 6. prosta zabava s petjem. Vsi redni in podporni člani „Knjižnice“ se s tem vabijo k obilni udeležbi.

Jože Drofenik
tajnik

Karol Kveder
predsednik.

Vransko. Podružnica sv. Cirila in Metoda je priredila svojim udom dne 3. maja Gregorčičev večer, kateri je bil dobro obiskan. Bil je prijeten sestanek. Pelo in tamburalo se je zadovoljivo. G. L. Vrabl je s solosplovom Schumannovega „Potopnika“, katerega je pel z umetniško dovršenostjo, očaral navzoče. Deklamaciji „Soči“ (gosp. Vrabl) in „Jeftejeva prisega“ (gosp. Bizjak) sta splošno ugajali. Zlasti pa je zanimalo občinstvo predavanje g. Jakšeta o Gregorčiču. — Želeti bi bilo, da bi podružnica vztrajala pri svojem delu.

„Slovensko pevsko društvo“ s sedežem v Ptuj priredi svoj redni občni zbor v sredo, dne 27. maja 1908, ob 6. uri oziroma ob 8. uri zvečer, v „Narodnem domu“ v Ptuj, s sledečim sporedom: 1. Pozdrav predsednika. 2. -4. Vročila tajnika, blagajnika, in arhivarja. 5. Volitev novega odbora za dobo treh let. 6. Slučajnosti in navsveti.

Kdor se ne more osebno udeležiti občnega zbora, se uljudno prosi, da vsaj pismeno naznani svoje želje in navsvete. Odbor.

Kmetijsko bralno društvo na Ložnici pri Žalcu vabi na veselico, ki se priredi dne 17. maja t. l. v dvorani Franc Hodnika, točno ob pol 8. uri zvečer s sledečim sporedom: Sedeži, I. vrste 1 K, II. vrste 80 v, III. vrste 60 v, stojišče 40 v. K obilni udeležbi vabi — odbor.

Ženska podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda v Gradcu priredi dne 23. t. m. veselico. Na vspeh je koncert, gledališka predstava in ples.

Družbi sv. Cirila in Metoda — dve novi pokroviteljini. Narodna tiskarna v Ljubljani je nakazala družbi 200 K za ustanovitev nove pokroviteljine; zastopnika bode volil odbor „Narodne tiskarne“. — V proslavo spomina vzorodoljuba, inženirja Viljema Polaka nabralo je omizje „Za plotom“ v hotelu pri „Južnem kolo-dvoru“ (A. Seidel) pokroviteljino 200 K izvajajoč geslo:

„Pomnik postavimo mu tak,
da slednji skuša biti mu enak.“

Zastopnik te pokroviteljine je gosp. Vojteh Vidmajer.

Ljutomer. Slavni krajni šolski svet Franc Jožefove šole v Ljutomeru je blagovolil podariti povodom smrti našega prvega narodnega buditelja, mnogoletnega načelnika gosp. Iv. Kukovca „Podpornemu društvu Franc Jožefove šole“ 25 K. Nadalje je darovalo učiteljstvo v Mariboru mesto venca na grob 21 K in sicer: gospa Ivančič 4 K, g. Robič J. 2 K, gđc. Razlag 2 K, g. Karba J. 2 K, g. Tkavc 2 K, gđc. Wessner 2 K, Zacherl 2 K, g. Ciuha 1 K, g. Čeh 1 K, g. Kryl 1 K, gđc. Lebar 1 K, gospa Mihalič 1 K. Vsem darovalcem izreka „Podporno društvo“ najiskrenejšo zahvalo.

„Slovensko akademično društvo „Tabor“ v Gradcu priredi dne 15. t. m. točno ob 8. uri zvečer v gostilni „Zur Gemütlichkeit“ Brandhofgasse 12, svoj I. občni zbor. Slovanski gostje dobrodošli!

Akad.-tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu ima svoj II. redni občni zbor dne 16. maja 1908 ob pol 8. uri zvečer v prostorih Leonhardstrasse 4/I. z običajnim sporedom.

Rojaki!

„Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju“, ustanovljeno ob vladarski štiridesetletnici leta 1888., slavi letos dvajsetletnico svojega obstanka.

Tiho in brezhrupno bo to slavlje, kakor je tiho delovanje tega prepotrebne društva. A to slavlje naj bi bilo vsaj povod, da bi se ga rojaki v domovini in drugod v izdatnejši meri spominjali z obilnimi darovi. Vemo sicer, da je narodni davek ogromen, a pomisliti je treba, da skrbi naše društvo za najboljše, za našo mladino, za našo bodočnost.

V vseh strokah nam nedostaja duševnih delavcev, in na merodajnih mestih se često izgovarjajo, da ni potrebnih moči na razpolaganje, ako zahtevamo, kaj nam gre. A marsikateremu visokošolcu upade pogum, da opesha in omaga malo pred ciljem, ker ga je potlačila in oslabilila revščina.

Zakaj poleg vseh težkoč, s katerimi se borijo slovenski visokošolci, poleg preziranja s strani drugerodnih tovarišev in poleg zapostavljanja od strani višjih je revščina najhujša sovražnica, ker slabi duševne in telesne sile.

In revna ter potrebna je pretežna večina slovenskih visokošolcev! Vsak mesec trka 70 do 80 proslincev na naše duri in odbor je včasih v največji zadregi, ker bi rad pomagal, pa ne more, ker so mu prepričlo odmerjeni denarni pomočki. S strahom opazujemo, kako se od leta do leta krčijo dohodki, draginja v velikem mestu pa je vedno večja.

Zato se danes obračamo do vseh rojakov z iskreno prošnjo, naj se nas v obilni meri spominjajo za naš jubilej. Zlasti pa pozivljamo vse tiste, ki so svoj čas uživali do brote našega društva, naj se spomnijo tistih časov in naj se oddolžijo vsaj deloma ter tako pomagajo drugim, da dosežejo svoj cilj.

Okolo 1500 poročil in položnic smo razposlali o Božiču; kdor se še ni odzval, naj poišče položnico in jo uporabi ali pa naj pošlje svoj prispevek na naslov družbe, ki ima svoj sedež v pisarni blagajnika g. dr. Kl. Seshun-a, dvornega in sodnega odvetnika na Dunaju, I. Singerstr. 7. Na Dunaju, meseca maja 1908.

Odbor podpornega društva za slovenske visokošolce.

Razpis službe ravnatelja slovenskega gledališča.

Vsled sklepa obč. sveta z dne 5. t. m. razpisuje se služba ravnatelja slovenskega gledališča v Ljubljani z letno plačo 7500 K, ki se bode izplačevala ravnatelju v mesečnih naprejšnjih obrokih pri mestni blagajnici.

Ravnatelj imenuje po nasvetu odbora Dramatičnega društva izmed treh proslincev (iz terna) občinski svet ljubljanski.

Ravnatelj mora biti Slovenec. Prednost imajo pisatelji, ki praktično poznajo gledališče in tehnično stran predstav.

Služba je provizorna proti trimesečni odpovedi. Prošnje je vlagati pri odboru Dramatičnega društva v Ljubljani najkasneje do 23. t. m.

Odbor Dramatičnega društva v Ljubljani
dne 8. maja 1908.

IZJAVA.

Podpisani Ivan Kvac, nadučitelj v Šmartnu v Rožni dolini obžalujem vse nečastne napade zoper g. kaplana Kovačiča, katere sem zoper njega po časnih povzročil, posredno ali neposredno, zlasti obdolžitve pri okr. šol. svetu in jih prekličem, ker sem se prepiral o njih neresničnosti in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

Ivan Kvac.

Deček

iz boljše hiše se takoj sprejme pri

J. Hočevnar

krojaški mojster v Celju, Kolodvorska ulica št. 5.
119 2-1

Dobrodocho 120 2-1

Pekarijo

iščem na deželi ali pa v trgu. — Ponudbe pod:
Poste restante Maribor šte. 35 do 1. junja.

Zgotovljeno

je
pre-
zidava-
nje trgov-
ske hiše R.
Stermecki v
Celju, katera je
sedaj popolnoma
na novo urejena. —
Velikanska zaloga, ka-
tera se je sedaj še z no-
vodošlim blagom dopolnila,
se bode z naprejš po čudovito
nizkih cenah prodajala. Nikdo
torej ne zamudi ob prihodu v Celje
si trgovino ali vsaj izložbe ogledati,
da se vsak sam prepriča o velikanski
— izbiri in čudovito nizkih cenah. —
Vzorci proti vrnitvi na vse strani poštnine prosto.

Čateške toplice

na Kranjskem

pol ure od železniške postaje BREŽICE
(Rann) z vozom; pol ure od železniške
postaje DOBOVA peš hoda.

Akrathoterma prve vrste, toplote 40—42° R vplivajo
eminentno proti protinu, mišični in členski revmi
in njih posledičnim boleznim, kakor tudi nevralgiji,
kožnim boleznim in ranam, kroničnem ma-
terničnem vnetju, eksudatu itd.

Stanovanja in kopališki bazeni

nanovo sezidani odgovarjajo
vsakim higijeničnim zahte-
vam. Gostilno je prevzel novi gostilničar, ki bo skrbel za dobre jedi in pijače,
tako da bodo tudi v tem oziru gosti za-
dovoljni. — Kopališki zdravnik je
Vsa nadaljna pojasnila daje kopališko oskrbnišvo toplic, pešta Brežice.

dr. M. Juratovič.

Adolf Bursik

čevljar v Celju, Gledališka ulica št. 9

izdeluje vse različne vrste
obutal v modernih fazonah
in po solidnih cenah.

5 52-19

Kupujte narodni kolek!

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi
potrebščinami, prodaja c. kr. šolskih knjig in
igralnih kart

7 52-20

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ulica št. 2

priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni,
dokumentni, ministrski, ovitni in
barvani papir.

svinčniki peresa peresniki radirke
kamenčki tablice gobice črnilo

Trgovske knjige v vseh velikostih štane
z eno ali dvema kolo-
nama, v papir, platno, gradl. ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

za občinske urade krajne šolske svete, učitelj-
stvo, župnijske urade, okrajne zastope, užitnin-
ske zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike,
notarje in privatnike.

Častna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnatate vreče vseh velikosti po origi-
nalnih tovarniških cenah

Štambilje pečatniki, vignete, (Siegelmarken)
za urade in privatnike izvršujejo
se v najkrajšem času.

Dopisnice umetne, pokrajinske in s cvetlicami
od najpreprostejših do najfinejših.

Albumi za slike, dopisnice in
poezije.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine
so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo
izjemne cene.

Priznano dobro blago.
Solidna in točna postrežba.

Edino pristen je le **Thierryjev balzam**
z zeleno **nuno**

kot varstveno znamko. Najmanjša pošiljatva 12/2 ali 6/1 ali
1 patent potovalno družinsko steklenico K 5. Skladanje prosto.

Thierryjevo centifolij-mazilo. Najmanjša pošiljatva 2 dozi K 3'60. Sklad. prosto.

Povsod priznana kot najboljša domača sredstva zoper želodčne bolečine, zgago (gorečico), krče, kašelj, zasliženje, vnetja,
poškodbe, rane itd. Naslovite naročilo ali denarno pošiljatev na **A. THIERRY**, lekarna k angelju varuhu v Pregradi
pri Rogatcu. Zaloge skoro v vseh lekarnah. 107 33-5

Peronospora-brizgalnice,

najboljših sestavov po najnižjih
cenah, kakor tudi najboljše
mlatilnice na gepelj
in roko
ter vse poljedeljske stroje,
traverze, železniške
šinje, cement,
strešno lepenko,
železne in svinčene
vodovodne cevi, se-
salke itd. dobite pri
narodni tvrdki

trgovina z železnino

„Merkur“, Peter Majdič, Celje

Zahtevajte cene.

Zahtevajte cene.

Darujte za Narodni sklad!

Sveto-trojiški vrelec!

Izvrstna slatina!

Čast mi je, p. n. občinstvu vljudno naznaniti, da pričnem, ker so vsa predela izvršena,
s prodajo. Tudi na c. kr. splošni preskuševalnici za živila v Gradcu je bil
sveto-trojiški vrelec analiziran in kot dobra slatina preskušen.

Kot dietetična slatina se najtopleje priporoča.

Naročila prevzame

FRANC SCHÜTZ, Sv. Trojica v Slov. goricah.

Preprodajalci imajo visok popust.

113 -3

ZADRUGA „LASTNI DOM“ V CELJU

se je preselila s svojo pisarno v lastne prostore

Celje • Rotovška ulica šte. 12, I. nadstropje • Celje

Uradije vsako sredo in soboto predpoldne. Pojasnila
se dobijo vsak dan pri tajniku v pisarni ali pa pri udih načelstva.
Zadruga „Lastni dom“ je kreditni zavod in sprejema od
vsakogar hranilne vloge, katere obrestuje stalno po

5%

od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje zadruga
sama, ne da bi ga vlagateljem odtegovala. Zadruga dovoljuje v
prvi vrsti stavbeni kredit ter predujme na knjižne terjatve,
račune itd. do gotove visokosti in po dogovoru. — Vlagateljem so
na razpolaganje hranilni nabiralniki (pušice), ki so
najpripravnejše sredstvo za varčevanje. Izmed slovenskih zavodov
ima le zadruga „Lastni dom“ vpeljane te hranilne nabiralnike.

73 16-10